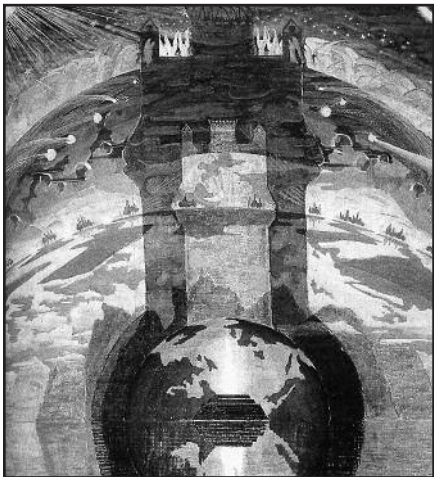

PERIODICALS

ŠIAME NUMERYJE:

Kovo 18 d. paroda, skirta M. K. Čiurlionio mirties 100-mečiui, vyks Čiurlionio galerijoje Jaunimo centre, Čikagoje – 8 psl.

- Besiblaškanči opozicija
- Privilegiuoti prieš šiaip dirbančius
- Apie mirusius – arba gerai, arba nieko?
- Grėsmė uždaryti restoraną „Seklyčia“ – tikra
- Kai kam nors iš „mūsų“ pasiseka
- Skautybės kelias
- „Draugo“ lietuviukai
- M. K. Čiurlionio 100 mirties metinėms paminėti
- Kaip migruojantys paukščiai

Valiutų santykis
1 USD — 2.47 LT
1 EUR — 3.45 LT

Tikinčiuosius subūrė Lietuvių krikščionių vienybės šventė

Čikaga („Draugo“ info) – Šių metų kovo 13 dieną, pirmąjį Gavėnios sekmadienį, Čikagos ir jos apylinkių lietuviai buvo pakviesti į Lietuvių krikščionių vienybės šventę, kuri vyko Švč. Mergelės Marijos Gimimo bažnyčioje, Marquette Park rajone. Ekumeninėms pamaldoms vadovavo bažnyčios administratorius Jaunius Kelpšas, pamokslą sakė Lietuvių evangelikų reformatų parapijos diakonė Erika Dilytė Brooks. Pamaldų apeigose asistavo prelatas Jonas Kuzinskas, kun. Valdas Aušra, kun. dr. Kęstutis Trimakas, kun. Liudas Miliauskas ir diakonas Vitas Paškauskas.

Vėliavas ir simbolines aukas nešė ateitininkai, skautai ir šauliai. Rinkliava buvo skirta Dvasinės ir psichologinės pagalbos draugijos veiklai, ypač „Psichologinės pagalbos linijos“, paremti.

Pamaldose dalyvavo parapijiečiai iš Švč. Mergelės Marijos Gimimo parapijos, Ziono lietuvių evangelikų liuteronų parapijos, lietuvių evangelikų liuteronų Tėviškės parapijos, Lietuvių evangelikų reformatų parapijos, Cicero Šv. Antano Paduviečio parapijos, Palaimintojo J. Matulaičio misijos, Švč. Mergelės Marijos Nekaltojo Prasidėjimo parapijos ir Tėvų jėzuitų koplyčios tikintieji.

Vėliavas įnešė šauliai.

Dalios Cidzikaitės nuotr.

Pasaulis tiesia pagalbos ranką Japonijai

Vilnius (ELTA) – Beveik 70 valstybių vadovai pareiškė esą pasirengę padėti Japonijai, smarkiai nukentėjusiai nuo žemės drebėjimo ir cunamio. Daugiau nei 10 užsienio valstybių jau pradėjo įgyvendinti duotus pažadus. Pačią didžiausią gelbėtojų grupę į Japoniją pasiuntė JAV. Šalyje jau dirba tarptautinės organizacijos „Gydytojai be sienų“ nariai.

Lietuvoje pradėtos rinkti lėšos

žemės drebėjimo ir cunamio nunikotos Japonijos žmonėms. Vyriausybės sprendimu po žemės drebėjimo nukentėjusiai Japonijai bus skirta humanitarinė parama – atklodės ir miegmaišiai. Mūsų šalies tarptautinės pagalbos teikimo komanda pasirengusi vykti į nelaimės vietą ir padėti nukentėjusiai šaliai.

Žemės drebėjimo ir cunamio zonoje Japonijoje išgelbėta daugiau

kaip 26,000 žmonių, žuvusiųjų ir dingusiųjų be žinios skaičius viršija 10,000. Naujausiais duomenimis, per nelaimę žuvo per 4,000 žmonių. Organizacijos „Gelbėkit vaikus“ duomenimis, tarp visų nukentėjusiųjų yra daugiau nei 100,000 vaikų. Žinovų nuomone, materialinė žala, kurią Japonijai padarė žemės drebėjimas ir cunami, gali siekti daugiau kaip 187 mlrd. dol.

Lietuvą pasiekė dalis I. Šeинiaus archyvo

Vilnius (ELTA) – Lietuvių ir švedų rašytojo, diplomato Igno Šeинiaus archyvų didžiosios dalies sugrįžimas į gimtinę yra labai svarbus Lietuvai, juolab I. Šeинiaus sūnus Irvis Šeинius, labai daug nusipelnęs renkant ir saugant tėvo archyvą namuose ir Švedijos valstybės archyve, nebuvo linkęs, kad tas archyvas į Lietuvą parkeliautų. Į Lietuvą parkeliavo daug archyvinės medžiagos – net 25 dėžės su I. Šeинiaus knygomis, raštais, taip pat rezoliucijomis bei doku-

mentais iš Lietuvos Nepriklausomybės atkūrimo išvakarėse užsienyje vykusių lietuvių politinių konferencijų.

Daug niekur neskelbtos medžiagos apie I. Šeинių skelbiama šiais metais Lietuvoje išleistoje Vilniaus pedagoginio universiteto profesorės Sigutės Radzevičienės, 15 metų Švedijoje tyrinėjusios I. Šeинiaus archyvą, knygoje „Neatrastasis Ignas Šeинius“. Pasak S. Radzevičienės, rašytojo namuose buvo saugoma tik ma-

žoji I. Šeинiaus archyvo dalis, asmeninis archyvas, o didžioji dalis jo literatūrinio archyvo saugoma Švedijos karališkajame archyve, kur jis ir likęs, nes buvo rašytas švedų kalba. Mat švedai laiko, kad I. Šeинius yra jų rašytojas, 50 metų gyvenęs ten ir kūręs, kad tai yra baltų kilmės švedų rašytojas. Trečioji dalis archyvo – politinė ir istorinė medžiaga – yra vadinamajame Baltų archyve Švedijoje, kuriame saugoma medžiaga apie Latviją, Estiją ir Lietuvą.

Redakcijos žodis

Prieš 40 metų, 1971-aisiais, Jungtinės Tautos kovo 20-ąją paskelbė Pasauline Žemės diena. Žemės dienos buvo pasirinktas pavasario lygiadienis – nuostabus laikas, kai dienos ir nakties ilgumas tampa vienodas visuose Žemės rutulio taškuose. Ji paprastai pažymima vidurdienį, kai skirtingose pasaulio vietose skambinami varpai, rengiamos eisenos, keliamos Žemės vėliavos. Žmonės raginami trumpam stabtelėti ir susimąstyti apie gamtos likimą. Nuo 1992 metų, kai ši diena buvo oficialiai įteisinta ir Lietuvoje, lietuviai kasmet mini šią dieną, kartu su viso pasaulio žmonėmis išreikdami norą išsaugoti tai, kas visiems mums svarbiausia: švarų orą, vandenį, dirvožemį, gyvąją gamtą. Gražiu darbeliu šią dieną galime pažymėti ir mes – iškelkime inkilėlį, sugrėbkime pernykštę žolę aplink savo namus, pasodinkime medelį.

Redaktorė **Laima Apanavičienė**

DRAUGAS

(USPS-161000)

THE LITHUANIAN WORLD-WIDE NEWSPAPER

Published on Tuesday, Thursday and Saturday except legal Holidays, Jan. 2nd, and Dec. 26th by the Lithuanian Catholic Press Society, 4545 W. 63rd Str., Chicago, IL 60629-5532. Tel.: 773-585-9500.

Periodical class postage paid at Chicago, IL and additional mailing offices. Subscription Rates: \$150.00. Postmaster: Send address changes to

Draugas – 4545 W. 63rd Street, Chicago, IL 60629-5532

Mažindami pašto išlaidas, pakvitavimų už prenumeratą nesiunčiame. Prie pavardės ir adreso, siųsdami laikraštį pažymime, iki kada prenumerata galioja. „Draugo“ prenumerata yra mokama iš anksto.

GARBĖS PRENUMERATA \$250.00 JAV

metams \$150.00 • 1/2 metų \$80.00 • 3 mėn. \$57.00
Pirma klase: kasdien \$340.00 • visos savaitės \$240.00
Kanadoje (USD)

metams \$390.00 • 1/2 metų \$210.00 • 3 mėn. \$110.00

Užsakant į Lietuvą ir kitas užsienio šalis oro paštu

metams \$615.00 • 1/2 metų \$315.00
Į Lietuvą reguliariu paštu
metams \$120.00 • 1/2 metų \$66.00

TIK ŠEŠTADIENIO LAIDA: JAV

metams \$95.00 • 1/2 metų \$70.00 • 3 mėn. \$48.00
Kanadoje (USD)

metams \$150.00 • 1/2 metų \$120.00 • 3 mėn. \$75.00

Užsakant į Lietuvą ir kitas užsienio šalis oro paštu

metams \$220.00 • 1/2 metų \$120.00
Į Lietuvą reguliariu paštu
metams \$70.00

Vyriausioji redaktorė – Dalia Cidzikaitė
dalia.cidzikaitė@gmail.com
Kultūrinio šeštadieninio priedo redaktorė – Renata Šerelytė
rainbow.vilnius@gmail.com
Moderatorius – kun. Viktoras Rimšelis

- Administracija dirba kasdien, nuo 8:30 iki 4:30, šeštadieniais nedirba.
- Redakcija dirba kasdien, nuo 7:00 iki 3:00, šeštadieniais nedirba.
- Redakcija už skelbimų turinį neatsako. Skelbimų kainos atsiunčiamos gavus prašymą, ką nors skelbti.
- Redakcija straipsnius taisy savo nuožiūra. Nenaudotų straipsnių nesaugoja. Siunčiant prašome pasiilikti kopiją.

El. paštas:
rastine@draugas.org
skelbimai@draugas.org
administracija@draugas.org

Opozicija patyrė dar vieną nesėkmę – žlugo interpeliacija energetikos ministrui Arvydui Sekmokui. Nors interpeliacija buvo siekiama sustiprinti Vyriausybę ir valdančiąją koaliciją, nepavykęs mėginimas tik sustiprino jas. Balsavimo dieną prezidentė Dalia Grybauskaitė ne tik palaikė A. Sekmoką, kuris, ko gero, yra jos mėgstamiausias ministras, bet ir tvirtai parėmė premjerą Andrių Kubilių bei Vyriausybę. Prezidentė sakė: „Aš tikrai pasitikiu premjeru ir manau, kad jis gali ir turi dirbti. Darbų dar yra daug, ekonominė padėtis nėra tiek pagerėjusi, kad galėtume švaistytis ar radikalčiai keisti vyriausybes. Yra labai daug darbų, kuriuos premjeras dar turi padaryti.“ Galima įvairiai aiškinti D. Grybauskaitės žodžius, ir prezidentė dar gali pakeisti savo nuomonę, bet, atrodo, ji mano, jog A. Kubiliaus vadovaujama Vyriausybė turėtų dirbti iki Seimo kadencijos pabaigos. Valstybės vadovės pasakymas įdomus ir dėl to, kad pastaruoju metu prezidentės ir premjero santykiai buvo įsitempę dėl skirtingų ūkio ministro Dainiaus Kreivio vertinimų. Kai prezidentė ištarė palaikymo žodžius ir A. Kubilius padėkojo jai už A. Sekmoko rėmimą, nesutarimai lyg ir buvo užglaistyti.

Tačiau mėginimai drumsti santykius nesiliaus. Kovo 10 dieną LNK „Žinios“ paskelbė, kad prezidentė jau dailrosi pamainos premjerui A. Kubiliui ir kad neoficialiomis žiniomis ministro pirmininko kėdę esą siūlė A. Kubiliaus partijos bičiuliui Kęstučiui Masiuliui. D. Grybauskaitė paneigė žinią, K. Masiulis atsisakė ją komentuoti. K. Masiulis mėgsta šnekėti, yra nuolatinis TV diskusijų laidų dalyvis, bet prezidentė žino, kad premjerui reikia ir kitų savybių. Neapsieita ir be raginimų (nebūtinai geranoriškų) premjerui nenusileisti savavaliaujančiai prezidentei, priešintis jos pastangoms praplėsti savo galias, neįteikti jai D. Kreivio atsistatydinimo pareiškimo. Bet Vyriausiajai tarnybinės etikos komisijai priešus prieš išvados, kad D. Kreivys supainiojo viešuosius ir privačius interesus, toks premjero žingsnis tapo nebeįmanomas.

Nesėkminga interpeliacija ne tik sušvelnino D. Grybauskaitės ir A. Kubiliaus nesusipratimus, bet ir sutelkė koaliciją bei atskleidė opozicijos silpnumą. Tik 53 Seimo nariai balsavo už A. Sekmoko atstatydinimą, 9 susilaikė,

Besiblaškanti opozicija

KĘSTUTIS GIRNIUS

liaciją palaikančiųjų balsų. Šis nesėkmingas mėginimas pašalinti dabartinės Vyriausybės narį – jau ketvirtas. 2010 metų gegužę interpeliaciją atlaikė susisiekimio ministras Eligijus Masiulis, 2009-ųjų rudenį – švietimo ir mokslo ministras Gintaras Steponavičius, tą pavasarį – tuometis finansų ministras Algirdas Šemeta. Interpelacijomis E. Masiuliui ir G. Steponavičiui buvo bandoma skaldyti valdančiąją koaliciją. Tai suprantamas politinis žingsnis. Sunku suvokti, ko tikėtasi siekiant pašalinti A. Sekmoką. Energetikos ministro vykdoma politika nėra jo privatus projektas. Jai 100 procentų pritaria A. Kubilius. Nuvertus A. Sekmoką būtų paskirtas kitas ministras. Jis vykdytų tą pačią politiką, kurią palaiko ir prezidentė.

Opozicija ketina rengti interpeliacijas kitiems ministrams ir skelbti nepasitikėjimą visai Vyriausybei. Opozicijos vadovas Algirdas Butkevičius teigė, jog interpeliacijos skatina ministrus pasitempti, rimčiau dirbti savo darbą, priverčia juos argumentuotai ir be arogancijos atsakyti į opozicijos klausimus. Kovingiau kalbėjo partijos „Tvarka ir teisingumas“ frakcijos seniūnas Valentinus Mazuronis. Jis tvirtino, jog nevalia nuleisti rankų. Esą ši Vyriausybė negali valdyti Lietuvos valstybės, tad reikia išnaudoti visas Seimo statuto teikiamas galimybes, kad ji būtų nuversta. Neabejoju, kad opozicija supranta, jog dabartinėmis sąlygomis nėra pajėgi nuversti Vyriausybės ar net atskiuro ministro. Ji ir nenori perimti valdžios. Opozicijos sulipdyta koalicija būtų marga ir neveiksminga. Ūkio padėtis gali dar pablogėti, o eiti į rinkimus kaip valdančiąjai partijai yra beveik užtikrinta nesėkmė. Spėčiau, kad bent jau socdemai atsisakytų valdžios, jei ši jiems būtų siūloma.

Interpeliacijų bus daugiau, nes jos naudingos opozicijai. Interpeliacijos patraukia žiniasklaidos ir rinkėjų dėmesį, suteikia galimybę opozicijai nustatyti Seimo darbotvarkę ir kalbėti apie tikrus ar menamus Vyriausybės bei ministrų trūkumus, sukelia veiklos regimybę ir priverčia Vyriausybę užimti gynybos **Nukelta į 13 psl.**

LAIŠKAI

KUR DINGO JAV LB IR LIETUVOS KATALIKŲ BAŽNYČIOS VADOVAI?

Inž. Juozui Polikaičiui atsiskius JAV LB Socialinių reikalų tarybos pirmininko pareigų, ši įstaiga liko be vadovo. Atrodo, kad JAV LB Krašto valdybos pirmininkas nededa per daug pastangų surasti naują Socialinių reikalų tarybos pirmininką. Nuo čia, manau, ir prasidėjo Marquette Park ir jos apylinkių veiklos menkėjimas.

Šiuo metu restoranas „Seklyčia“ yra atsidūręs prie uždarymo ribos, nes išlaidos didesnės už pajamas. Ankstesnei restorano „Seklyčia“ virėjai išvykus, buvo pasamdyta kita, nesugebėjusi įtikti restorano lankytojų skoniui. Todėl lankytojų skaičius diena iš dienos mažėjo. Socialinių patarimų raštinės darbuotojai išėjus į pensiją, raštinė liko be vadovės. Tai yra didelis nuostolis lietuvių apylinkei. Atrodo, kad JAV LB KV pirmininkui visiškai nerūpi šios apylinkės tautiečių reikalai. Kodėl nebuvo susisieکتa su „Kunigaikščių užteigos“ savininku, norinčiu teikti maistą „Seklyčiai“ ir naudotis ten esančia virtuve?

Daug metų veikusi radijo laida „Margutis II“ užsadarė, tai didelis smūgis vyresniesiems. Šiuo metu Čikagos miestas „Seklyčiai“ yra suteikęs teisę prižiūrėti šios apylinkės apsaugos grupės veiklą ir apmoka už

vienos tarnautojos išlaikymą. Kas bus, kai pasikeis miesto meras, o „Seklyčios“ durys bus uždarytos? Palikus „Seklyčią“ apsaugos įstaigai, pastatas liks tuščias.

Apylinkės lietuviai ir vėl tapo laimingi, Švč. Mergelės Marijos Gimimo parapijai paskyrus jauną, linksmą ir darbštų kunigą Jaunių Kelpšą, bet jam reikia padėjėjo. Kur dingo arkivyskupo Sigito Tamkevičiaus pažadėtas kunigas iš Lietuvos?

Tai klausimai JAV LB ir Lietuvos Katalikų Bažnyčios vadovams, į kuriuos reikia ne tik atsakyti, bet ir skubiai juos išspręsti.

Antanas Pauzuolis
Chicago, IL

NUOSTABUS MARQUETTE PARK DEIMANČIUKAS

Kuriame lietuvių restorane Jūs gausite nuostabius pietus už 6.99 dol.: sriubos, galėsite pasirinkti iš kelių salotų, cepelinų, virtinukų ar ko nors kito ir visa tai užbaigsite su saldumynu? Atsakymas – „Seklyčioje“ (2711 W. 71 gatvė, Čikaga, Marquette Park rajone, tel. 773-476-2655).

Restoranas „Seklyčia“ įsikūręs tik pora blokų nuo lietuviškos Švč. Mergelės Marijos Gimimo bažnyčios, Šv. Kryžiaus ligoninės ir naujai steigiamos katalikiškos lietuvių mokyklos. Restoranas taip pat pristato pagyvenusiems tautiečiams pietus, o jame apsilankius, pasisvečiuosite

malonioje aplinkoje.

Dabar girdime gandus, kad „Seklyčiai“ gresia uždarymas. Juozas Polikaitis ir JAV LB Socialinių reikalų tarybos vadovybė turėtų mums pranešti, kas dedasi, kokie yra sunkumai ir kaip galima išvengti „Seklyčios“ uždarymo. Turime „Draugą“ ir „Amerikos lietuvi“ – laikraščius, kuriuose turėtume rasti informaciją apie tai, kas svarbaus vyksta mūsų visuomenės gyvenime. Kad mes susibūrę galėtumėme reikalus, rūpesčius kaip nors išspręsti. Būtų neteisinga tragedija, jei pora tautiečių, be visuomenės žinios uždarytų „Seklyčią“, nepranešę apie tai visuomenei, kuri vis dar turi užuovėją ir vietą susiburti ir pasisotinti.

Restorano vidus naujai atremontuotas, salė labai patogi susirinkimams, gedulo pietums ir t. t. Deja, „Seklyčios“ restorano iškaba nuimta ir iš lauko nepatraukliai atrodo (reikėtų restorano pavadinimo lentą prikalti prie stogo, kad ryškiau matytųsi naujiems lankytojams). Svarbiausia mums visiems įvertinti šį nuostabų deimanciuką: atvažiuoti, užėti, paragauti, pasisvečiuoti ir parsivežti nuostabaus maisto. O ir kaimynai galėtų ateiti pavalgyti. Geriau už tokius pinigus Jūs niekur nerasite ir dar paremsite „Seklyčią“. Laikas dabar patiems atvykti, įsitikinti ir padėti išlaikyti „Seklyčią“.

Patricia Nelia Paulauskas
Chicago, IL

Beveik prieš mėnesį Wisconsin valstijos sostinėje, Madison mieste, prasidėję neramumai ir triukšmingi protestai dar nesibaigia. Kilo jie, kai neseniai valstijos gubernatoriumi išrinktas jaunas respublikonas Scott Walker, bandydamas balansuoti valstijos biudžetą, pasiūlė valstijos tarnautojams prisidėti prie savo pensijų ir sveikatos draudimo įmokų maždaug tiek pat, kiek moka privačių darboviečių tarnautojai ar darbininkai.

Žinodami, kad 85 proc. Wisconsin valstijoje dirbančiųjų nėra unijų nariai, unijų vadai tuojau suprato, kad kovą prieš Walker bus sunku laimėti. Todėl gana greitai jie sutiko su tuo pasiūlymu, aiškindami, kad „mes protestuojame tik prieš antrąją to įstatymo projekto dalį“, kaltindami Walker bandant sugriauti pagrindines, jau seniai išitvirtinusias unijų teises derėtis ir tartis su darbdaviais dėl atlyginimų ir visų kitų su darbu susijusių sąlygų (collective bargaining).

Sunkiai pateisinamas buvo nedemokratiškas 14 Wisconsin demokratų poelgis, kai jie pasitraukė už valstijos ribų ir tokiu būdu neleido susidaryti reikalingam kvorumui priimti bet kokią įstatymą. Negalima pagirti ir mokytojų, kurie paliko savo mokinius klasėse ir išėjo demonstruoti.

Walker suprato, kad vienkartinis įmokų padidinimas neišspręs Wisconsin finansinių problemų ir nepanaikins numatomo 3,6 mlrd. dol. biudžeto deficito, kuris susidarė dėl ilgamečių politikų nuolaidų unijoms. Todėl jis ir panoro apkarpyti jų derėjimosi teises. Jei privatus kapitalistas – darbdavys derybose su privačia unija nusileidžia per daug, jis gali prarasti rinką savo varžovams. Jei

Privilegijuoti prieš šiaip dirbančius

ALEKSAS VITKUS

politikai derasi su valdžios tarnautojų unijomis, jie tokio rūpesčio neturi. Nusileidę unijų reikalavimams, jie visuomet gali atsisukti į mokesčių mokėtojus, pakeldami jiems mokesčius. Ilgus metus taip ir būdavo, kol 2010 metų rinkimų nelaimėjo energingi respublikonai, panašūs į Walker.

Toks Walker žingsnis sukėlė vos ne Egipto lygio demonstracijas ne tik tarp valdžios (public), bet ir privačių (private) unijų narių. Privačios unijos atsirado jau prieš daugiau kaip šimtą metų, kai darbininkai, norėdami pagerinti savo tų laikų nežmonišką, kapitalistų įtvirtintą darbo sąlygą, dažnai prieidavo prie kruvinų susirėmimų su darbdaviais ir jų samdytais streiklaužiais. Darbo sąlygos dažniau primindavo ir senus baudžiavos ar vergų laikus. Tereikia paskaityti Upton Sinclair romane „The Jungle“ aprašytą buvusių Čikagos skerdyklų darbininkų gyvenimą. Tokios ilgos ir skausmingos istorijos valdžios tarnautojų unijos neturi. Nedaug darbininkams galėjo padėti ir pati valdžia. Jų lemtis pagerėjo tik dėl kovojančių unijų ir iš dalies dėl naujos „New Deal“ prez. Frank D. Roosevelto pradėtos politikos. Unijoms reikia dėkoti už 8 valandų darbo dieną ir 40 valandų darbo savaitę ir daug kitų pagerinimų.

Pasibaigus Antrajam pasauliniam karui, unijoms priklausė apie

trečdalis visų Amerikos darbininkų, kurie savo sunkiai iškovotas teises panoro dar labiau išplėsti. Vyko gausūs finansiškai ir moraliai nepamatuoti streikai, kenkė JAV pramonei. Garsusis 1947 m. Taft-Hartley įstatymas pradėjo varžyti unijų nesaikingumą. Prisdėjo ir vis besiplečianti unijų vadovų korupcija. Visa tai išugdė visuomenės nusiteikimą prieš unijas, ir narystė unijose pradėjo smukti. Šiandien tik 6,9 proc. privačių darbdavių įmonių darbininkų yra unijų nariai. Net ir priskaičiavus valdžios unijų tarnautojus, tik 11,9 proc. visų Amerikoje dirbančiųjų yra unijų nariai.

JAV demokratų partija tradiciškai daugiausia rėmėsi organizuota darbininkija, tai yra įvairiomis privačiomis unijomis. Bet kai unijų narystė nusmuko žemiau 20 proc., susirūpino ir ji. 1962 m. prez. John F. Kennedy savo egzekutyvių įstatymu panaikino iki tol galiojusį draudimą federalinės valdžios tarnautojams organizuoti savo unijas. Tuo pavyzdžiu pasekė vis daugiau atskirų valstijų, ir jau kuris laikas apie 36 proc. valdžios tarnautojų priklauso unijoms. Nors valstybės tarnautojai negalėjo pasigirti aukštomis algomis, saugomi „Civil service“ įstatymų, jie gyveno gana neblogą vidurinės klasės gyvenimą, ypač kai sulaukdavo dosnios pensijos.

Prasidėjęs gana staigus viešųjų

unijų augimas ir jų neriboti reikalavimai daugelį valstijų privedė prie neišvengiamo biudžeto nesubalansavimo, dėl to išaugo deficitas ir visų gyventojų mokami mokesčiai. Nukentėjo ir JAV pramonė, prekyba ir vidurinėsios klasės gerovė. Gubernatorius Walker nepasiduoda, nesirengia pasiduoti nei jo oponentai, dauguma jų – viešųjų unijų nariai, policininkai, ugniagesiai, mokytojai ir kiti.

Todėl nenoromis prisimena analogiška marksistų skelbta klasių kova, kur viena grupė (darbininkai) bando pagerinti ir užtikrinti gerovę savo grupės nariams kitų grupių (darbdavių) sąskaita. Tai rodo ir statistika, kur beveik visų profesijų ar amatų unijų nariai gauna žymiai aukštesnius atlyginimus negu neorganizuoti darbuotojai. Organizuoti mokytojai vidutiniškai gauna 11,000 dol. didesnius atlyginimus negu neorganizuoti. Tas skirtumass padidėja iki 19,000 dol. tarp organizuotų ir unijai nepriklausančių policininkų, kالجimų sargų ir ugniagesių.

Dabartinis susirėmimas tarp viešųjų unijų ir jas suvaržyti norinčių bus didžia dalimi nuspręstas prie 2012 metų rinkimų balsavimo dėžių. Kaip ir visuomet, abi pusės turės ieškoti kompromiso. Kur politikai neprieis prie vienos nuomonės, turės įsikišti teismai, įskaitant ir Aukščiausiąją JAV teisumą.

Aleksas Vitkus – iš profesijos inžinierius. Buvęs dviejų PLB valdybų, IX PLB seimo, LF, PLC bei ALIAS narys. Lietuviškoje išeivijos spaudoje bendradarbiauja jau ketvirtį šimto metų. 2007 m. gavo JAV LB Kultūros tarybos spaudos darbuotojo premiją.

Katalikiško mėnraščio šeimai „Artuma“ 2010 m. spalio numeryje Virginija Tamošiūnaitė rašo apie atsisveikinimo kultūrą. Štai pora sakinių iš to įdomaus straipsnio. Popiežius Jonas Paulius II laiške pagyvenusiems žmonėms pastebėjo, kad šio gyvenimo tarpsnio asmenys dažnai yra nuvertinami. Šiandieniniam pasauliui labai svarbu žmogaus gyvybės orumas bei šventumas, kančios prasmė, jausmų prigimtis, stiprybės bei dvasinės atgaivos šaltiniai. „Mūsų visuomenėje sergančiųjų slauga bei bemiršančiųjų palydėjimas turėtų tapti tarnyste, kuri iki galo išsiskleidžia ir tampa suprantama religiniame, dvasiniame lygmenyje – kaip žmogaus atliepas į Dievo pašaukimą tarnauti patiems silpniausiems“, – rašo autorė.

Dalis tos atsisveikinimo kultūros persimeta ir į šermenų papročius. Žmogui mirus, dažnai vyksta atsiveikinimas, kur velionį pažinojusieji gražiai prisimena jo ar jos gyvenimą ir darbus. Aišku, tokiomis aplinkybėmis griežtai laikomasi nuostatos, kad apie mirusius kalbėti reikia arba gerai, arba nieko.

Prieš porą mėnesių lankiausi vieno kolegos šermenyse. Aš ir jis kartu dirbome 20 metų. Man teko būti jo viršininku. Per tą laiką tikrai turėjome progų vienas kitą gerai pažinti. Surengtame atsiveikinime dalyvavo daug žmonių. Nemažai jų norėjo trumpiau ar ilgiau pasisakyti. Besiklausant visų kalbų, nejučiomis susidarė įspūdis, kad čia gal ne apie tą patį žmogų, kurį tiek metų pažinau, kalbama. Prisiminiau seniai girdėtą istoriją, kur per atsiveikini-

„Apie mirusius – arba gerai, arba nieko“, bet kaip ilgai?

ROMUALDAS KRIAUČIŪNAS

mą buvo tiek gražių žodžių pasakytą mirusiajam, jog jo našlė pakuždėjo savo sūnui nueiti prie karsto ir pažiūrėti, kas ten guli. Mano mirusio kolegos atveju tik iškabinta jo nuotrauka mano dvejonės išskleidė, bet tuo pačiu iškėlė į paviršių jau kurį laiką tūnojusį klausimą – kaip ilgai apie mirusį galima kalbėti tik gerai?

Atsisveikinant velionį apibūdinti objektyviau dar per anksti. Per anksti visapusiškai jį aptarti ir nekrologe. Dažnai ten pakartojama, kas buvo sakyta atsiveikinant. Prisimenant penkerių ar dešimties metų mirties sukaktį, kartais jau plačiau prisimenamas aprašomojo gyvenimas ir jo charakterio bruožai. Tik minint kieno nors 100 ar daugiau metų gimimo sukaktį įsidrąsinama ir vienu ar dviem sakiniais pasakoma, kad prisimenamasis turėjo priešininkų ar sunkių charakterio bruožų. Tai, mano manymu, žingsnelis į apleistą pusę, bet tik žingsnelis.

Visos mirusiojo dorybės, kartais su nuošimčiais, lieka aprašytos, o tie aprašymai sandėliuojami archyvuose. Jei tikrai doro žmogaus būta, po kurio laiko kam nors gali kilti mintis tokį pasiūlyti Bažnyčios palaimintojo titului. Katalikų Bažnyčia su tokiais titulaus nesiskubina. Nors būna

išimčių kaip Popiežiaus Pijaus XII, Jono Pauliaus II, motinėls Teresos atvejais, paprastai turi praeiti bent 50 metų nuo galimo kandidato mirties, kol Bažnyčia tokiais siūlymais susidomės. Gal norima pamatyti, kiek to asmens pagarbos kultas išlieka po to, kai išmirė jį ar ją asmeniškai pažinoję.

Pradėjus tyrinėti kandidato gyvenimą, gyvų liudininkų nebėra, reikia ieškoti rašytinių šaltinių. Jais gali būti paties kandidato raštai bei apie jį rašyti nekrologai. Atsiminkime, kad nekrologuose visada rašoma tik labai teigiamai. Per paskutinius metus žmonai ne kartą rodžiau kai kuriuos nekrologus, gal pašaipiai sakydamas, kad susilaukėme dar vieno šventojo ar šventosios. Manęs neįtikina jos kategoriškas teigimas, kad jokių būdu taip nėra, nes ji tuos žmones pažinojusi. Gal ir jos teisybė, bet tos dvejonės niekur neužrašytos ir nepaskelbtos. Istorikams lieka tik mirusį šlovinančią medžiagą po šimto metų surasti ir tinkamai įforminti. Tiesa, dar reikia bent dviejų patvirtintų stebuklų, bet kai kuriais atvejais užtenka ir vieno.

Neseniai mirė garbingas profesorius. Viename jo mirties pranešime teigta, kad jis baigė Eichstatt lietuvių

gimnaziją. Tą gimnaziją teko lankyti ir man, bet jo neatsimenu. Susiradau storą knygą, redaguotą mano buvusio mokytojo Vincento Liulevičiaus, „Lietuvių švietimas Vokietijoje“. Ten sutelkta labai daug informacijos apie pokario lietuvių švietimą Vokietijoje. Pateikti visų Eichstatt gimnazijos abiturientų vardai ir pavardės, bet mirusio profesoriaus pavardės ten nebuvo. Kitame mirties pranešime sakyta, kad jis buvo baigęs Ingolstadt lietuvių gimnaziją. Knygoje kruopščiai aprašyta tik tos vietovės progimnazija. Iš pradžių apie gimnaziją nieko neradau. Nepasiduodamas, pagaliau suradau redaktoriaus pastabą, kad Ingolstadt progimnazija vėliau tapo gimnazija, bet apie jos veiklą žinių nebuvo gauta. Čia tik vienas nereikšmingas pavyzdys, nevertas tolimiesnių svarstymų. Praeityje esu atkreipęs dėmesį į pasitaikčiusius netikslumus vieno ar kito asmens biografinėse apybraižose. Tokiais atvejais iš kitų sulaukiu tos pačios reakcijos – patikslinimais aš menkinas mirusiųjų šviesią atmintį.

Kovo 14 d. sukako 25 metai nuo mano motinos Rožės Kriaučiūnienės mirties. Jos 100 gimtadienio proga „Lietuvių balsas“, leistas Čikagoje, per šešiolika numerių išspausdino jos dienoraštį, rašytą karo metu 1944–1945 metais („Lietuvių balsas“, 2005. 09. 27 – 2006. 04. 25). Vėliau dalį to dienoraščio, išversto į anglų kalbą, išspausdino žurnalas „Lituanus“, 56:4 (2010). Tai paminiu ne tik iš pagarbos jos atminimui, bet ir kaip paskatą kitiems, vis dar galvojantiems ką nors apie savo gyvenimą parašyti ir tai palikti savo **Nukelta į 15 psl.**

TELKINIAI

St. PETERSBURG, FL

Vasario 16-osios minėjimai, lietuvių menininkų paroda

Gražiai praleista Valentino diena

Pirmą kartą Valentino diena Lietuvių klube buvo paminėta sekmadienį, vasario mėn. 13 d. Salė buvo gražiai papuošta, ant stalų – po šampano butelį, o maistas išvežiotas po stalus, taigi nereikėjo stovėti eilėje. Gražią programą atliko „Ritmo” šokėjai. Jiems ir jų vadovams Rimai ir Aurelijui Kilbauskams priklauso nuoširdi Klubo valdybos ir žiūrovų padėka.

„Bangos” Vasario 16-osios minėjimas-koncertas

Šeštadienį, vasario mėn. 19 d., Lietuvių klube buvo suruoštas Vasario 16-sios minėjimas-koncertas. Minėjimą pradėjo „Bangos” pirmininkė Ramutė Krikščiukienė, skambėjo Amerikos bei Lietuvos himnai. Nepriklausomybės aktą perskaitė S. Maksvytis. Paskaitą apie Nepriklausomybės pradžią skaitė Lietuvių klubo Kultūros būrelio pirmininkė Angelė Karnienė

Ji priminė, kaip per 120 metų rusų caro vergiją nešusioje Lietuvos teritorijoje okupacinės kariuomenės užspausta mažutė lietuvių tauta, nepamiršusi istorijos, kalbos, tradicijų, nepranykusi iš pasaulio tautų rato ir pajutusi pasaulyje naujai sušvitusią, pripažintą tautų apsisprendimo teisę, išdrįso pasiskelbti nepriklausoma. Išdrįso pasakyti pasauliui, kad mes, lietuviai, norime atsikratyti svetimųjų jungo ir patys norime kurti savo tautos ateitį, tvarkyti savo valstybės reikalus. Šis drąsus tautos valios pareiškimas – Nepriklausomybės aktas – buvo išspausdintas „Lietuvos aidą” 27-tame numeryje vasario mėn. 19 d. ir paskleistas po visą

Lietuvos teritoriją.

Malonu, kad buvusi mūsų klubo narė Jadvyga Chadauskaitė, vėliau tapusi Tūbeliene, tuo metu dar visai jauna mergaitė, gavusi iš Tarybos tą svarbų dokumentą, naktį besislapsnydama Vilniaus gatvėmis ir kaimais, praėjo pro sargybas ir perdavė dokumentą atitinkamiems asmenims, kurie jį išvežė už Lietuvos sienų ir paskelbė lietuvių tautos apsisprendimą visam pasauliui.

Savo šeimos raštuose, sakė A. Karnienė, turiu vieno iš Lietuvos laisvės kovų dalyvio, karininko, jauniems savanoriams vadovavusio, vėliau tapusio generolu, Stasio Zaskevičiaus pasakytą kalbą 1919 metų vasario 16-ąją, švenčiant pirmąją Nepriklausomybės sukaktį. Cituoju: „Ėjo jie basi, menkai ginkluoti, dar menkliau nusimaną kautynėse – ne tik šalti, ne tik alksti, ne tik vargti, bet ir... mirti.”

Vasario 16-sios dvasia tevienija mus visus, nesvarbu kur begyventume. Tegul ta dvasia išlieka gyva mūsų. Tegul mažos valstybės išdidus Nepriklausomybės jausmas būna perduodamas iš kartos į kartą, tegul įgalina mus stiprinti meilę Lietuvai, perduoti jaunajai kartai mūsų šalies istoriją, kalbą, kultūrą ir tradicijas, – palinkėjimais savo kalbą užbaigė A. Karnienė.

„Bangos” pirmininkė R. Krikščiukienė padėkojo A. Karnienei už gražią kalbą. Po vaišių koncertavo Arvydas Vilčinskas, lydimas skaidrių, dirbtinio sniego, rūko, lazerių ir šviesų.

Nepriklausomybės minėjimas Lietuvių klube

Sekmadienį, vasario mėn. 20 d., į

lietuviškas pamaldas Šv. Vardo bažnyčioje Gulfport susirinko nemažai žmonių. Šv. Mišias laikė kan. Bernardas Talaišis, jam asistavo kun. dr. Matas Čyvas ir buvęs Toronto Prisiėlimo baėnyėios klebonas kun. Augustinas Simanaviėius, OFM. Graėiai giedojo baėnyėios giesmininkai. Po šv. Miėių 2:30 val. p. p. Lietuvių klubo patalpose vyko Lietuvos Nepriklausomybės minėjimas ir pietūs. Buvo sugiedoti Amerikos ir Lietuvos himnai, V. Navickas perskaitė Nepriklausomybės aktą. Klubo pirmininkė Vida Meiluvienė pakvietė Lietuvos Respublikos garbės konsulą Algimantą Karnaviėių. Jis paminėjo tuos laikus, kada susidariusi iš 20 asmenų Lietuvos taryba 1918 metų vasario mėn. 16 d. paskelbė Lietuvos Nepriklausomybę. Jis sakė, kad nors ir svetimoje šalyje gyvename, mes visi esame ir būsime lietuviais.

Po pietų Meėio Šilkaičio ir Zigmo Radvilos pastangomis buvo parodytas filmas, kaip Lietuvos gyventojai šventė Vasario 16-ąją. Salėje esantys žmonės dėiaugėsi, matydami žygiuojanėius Lietuvos karius ir žmones, dainuojanėius dainas.

Florida lietuvių dailininkų paroda

Vasario mėn. 19 d., šetadienį, ir 20 d., sekmadienį, Lietuvių klubo patalpose, mažojoje salėje, buvo surengta lietuvių dailininkų paroda. Parodoje dalyvavo Irena Kirvelienė, Edita Klinkel (fotografė), Jūratė Navickienė, Rasa Kay, Juozas Saldaitis ir Loreta ir Valdas Antanas Petraičiai. Graėūs jų nutapyti paveiksiai ir fotografijos graėiai papildė Arvydo

Vilėinsko atliekamą programą klubo didėiojoje salėje.

Atsisveikiname su Klubo nariais

Prima Salomėja Vaėkelienė, Lietuvių klubo narė, sulaukusi 87 metų amėiaus, po sunkios vėžio ligos mirė š. m. sausio mėn. 30 d.

Prima gimė 1923 metais vasario mėn. 8 d. Staciėkėse, Seirijų valsėiuje, Alytaus apskrityje, miėkininko ir farmakologės šeimoje. Mokėsi Alytaus ir Rokiėškio gimnazijose. 1941 m. rudenį įstojo į Vilniaus universitetą studijuoti odontologiją. Artėjant frontui, atsidūrė Vokietijoje. Po priverstinio mobilizavimo darbui su kariuomenės gydytoju tik 1944 m. įstojo tėti studijų į Hamburgo, vėliau – Gottingeno universitetą, kur 1949 metais gavo dantų gydytojos diplomą. Vokietijoje ji ištekėjo už lituanisto Alekso Vaėkelio.

1985 m. Prima išėjo į ankstyvą pensiją, ir abu su vyru persikėlė gyventi į Florida. Kurį laiką ji dirbo citologe Tampa mieste. Vyru mirus, dar 14 metų gyveno Florida, talkino klubo biuletenio „Lietuvių žinios” leidyboje .

Primos palaikai atgulė Čikagos kapinėse, greta jos vyro. Nuliūdė liko dukė Danutė, žentas Ric, giminės Lietuvoje ir Amerikoje.

Micheleviėius Ona H., sulaukusi 91 metų, mirė savo namuose vasario mėn. 20 d. Nuliūdė pasiliko sūnus Ray Dauksa ir anūkai Anna Carolina, Amethyst ir Renata.

„St. Petersburg Lietuvių žinios”, 2011 m. vasaris

CANADA

Surengtos paskaitos apie Lietuvos nepriklausomybės atkūrimą ir istorinę atmintį

Paskaitų dalyviai; ketvirta iš deėinės LR ambasadorė Kanadoje Gintė Damuėytė.

Bendromis penkių Kanados Lietuvių Bendruomenių apylinkių ir Lietuvos Respublikos ambasados Kanadoje pastangomis surengtas paskaitų ciklas, skirtas Nepriklausomybės atkūrimo išėūkiams ir istorinės atminties klausimams apėžvelgti, kuris baigėsi vasario 28 dieną.

Hamilton, Montreal, Ottawa, Toronto ir Wasaga Lietuvių Bendruomenių Vasario 16-osios minėjimuose dalyvavo sveėiai iš Lietuvos – „Žinių radijo” politikos apėžvalgininkas Vidmantas Valiuėaitis ir filmų režisierius Algis Kuzmickas.

V. Valiuėaitis apėžvelgė pastarųjų dvideėimties metų šalies politinę ir ekonominę raidą, A. Kuzmickas supaėzindino bendruomenės atstovus su istorinės atminties projektu, vieėosios įstaigos „E2K” rengiamu švieėiamuoju filmu „Pavergėjų sukilimas”, skiriamu 1941 metų birėelio įvykių septyniasdeėimtmeėiui.

Penkių renginių ciklas surengtas, minint Nepriklausomybės atkūrimo dieną bei Laisvės gynimo ir didėiųjų netekėių atminimo metus.

Grėsmė uždaryti restoraną „Seklyčia“ yra tikra

Pokalbis su JAV LB tarybos pirmininku, JAV LB Socialinių reikalų tarybos vicepirmininku J. Polikaičiu

DALIA CIDZIKAITĖ

Jau kuris laikas sklando gandai apie „Seklyčios“, esančios Marquette Park, uždarymą. Kad tokiuose ganduose yra dalis teisybės, patvirtino „Draugo“ redakcijoje apsilankęs, šiuo metu JAV LB tarybos pirmininko ir Socialinių reikalų tarybos vicepirmininko pareigas einantis Juozas Polikaitis. Pasak jo, restorano uždarymo grėsmė jau egzistavo, 2003 m. lapkričio mėn., jam ėmus eiti JAV LB Socialinių reikalų tarybos pirmininko pareigas.

Sutikęs papasakoti apie restorano „Seklyčia“ dabartinę padėtį, J. Polikaitis atkreipė dėmesį į lietuviškoje visuomenėje esantį klaidingą supratimą, kai „Seklyčia“ neretai sutapatinama su Vyresniųjų lietuvių centru (toliau – Centras), kur įsikūręs restoranas. Centras yra JAV LB Socialinių reikalų tarybos pastatas, kuriame šiuo metu yra Socialinių reikalų tarybos raštinė, Socialinių patarnavimų raštinė, bibliotekėlė, restoranas „Seklyčia“ su patogia ir erdvia sale, kur vyresniesiems lietuviams ruošiamos trečiadienių popietės. Centre taip pat įsikūrė „Lietuvos našlaičių globos“ ir „Lietuvos vaikų vilties“ komitetai, laikraščio „Dirva“ redakcija, Lietuvos partizanų globos fondas, Marquette Park specialios apsaugos raštinė, „Paguodos telefono“ psichologinės pagalbos centrinė, leidžiamas žurnalas „Pensininkas“, prieš kurį laiką ten veikė ir lietuviškos radijo programos studija „Margutis II“. „Todėl žmonės, – sako J. Polikaitis, – mano, kad kalba-

ma ne apie restoraną, bet apie viso Centro uždarymą.“

Jis nori paneigti gandus, jog jeigu ateityje restoranas ir bus uždarytas, užsidarys ir pats Centras. Centras ir jame veikiančios įstaigos, redakcijos ir kita ir toliau tęs savo veiklą. Bus stengiamasi išlaikyti ir trečiadienio popietes, kurios yra ne tik svarbios, bet ir būtinos. Pasak J. Polikaičio, šios popietės yra bene vienintelė galimybė Marquette Park likusiems gyventi vyresniojo amžiaus lietuviams susieiti pabendrauti, susitikti su draugais, sužinoti naujienas, pavalgyti.

Restoraną „Seklyčia“ savo duris atvėrė prieš daugiau nei tris dešimtmečius. Kadangi tais laikais Marquette Park rajone gyveno daug lietuvių, restoranui lankytojų netrūko. O jo pelnas buvo naudojamas paremti viso Centro veiklą. Laikui bėgant lankytojų, o tuo pačiu ir pajamų mažėjo, ir „Seklyčia“ jau nepajėgė paremti Centro. Todėl pradėta ieškoti įvairių paramos šaltinių. Tai Lietuvių Fondo (LF) parama, valstybinė ir federalinė parama, lietuvių visuomenės aukos. Kurį laiką Centras lėšų gaudavo iš federalinės valdžios. Jos buvo skirtos naujų lietuvių imigrantų, atvykusių po 1990-ųjų, paramai. „Tačiau, – sako J. Polikaitis, – dideliu naujų imigrantų skaičiui išsikrausčius gyventi į priemiesčius, ši parama buvo nutraukta, mat ji buvo skirta tik Čikagos miesto ribose gyvenantiems gyventojams.“ Pasak JAV LB Socialinių reikalų tarybos vicepirmininko, praradus šį paramos šaltinį prasidėjo „Seklyčios“ finan-

siniai sunkumai. Lietuvių dosnumo, jų aukų dėka Centras ir restoranas veikė ir toliau, nors kas metai darėsi vis sunkiau.

Daug metų Centrą remia LF, bet, užgriuvus finansinei krizei, Fondo parama gerokai sumažėjo. „Anksčiau, – pastebėjo J. Polikaitis – LF paremdavo 10,000–15,000 dol., o paskutiniaisiais metais ši suma sumažėjo iki 5,000 dol.“ Tad, J. Polikaičio teigimu, „nesvarbu, ką darome, vis tiek esame minuse“.

Sumažėjus Marquette Park apylinkėje gyvenančių lietuvių skaičiui, naujų lietuvių imigrantų socialiniams poreikiams, tikinčiųjų Švč. Mergelės Marijos Gimimo parapijos šv. Mišiose, sumažėjo ir restorano „Seklyčia“ lankytojų skaičius ir jo pajamos. Ypač blogai buvo šią žiemą – neretai šiokiomis dienomis apsilankydavo vos keletas žmonių, prisimena J. Polikaitis.

Po 26 metų darbo Socialinės tarybos raštinėje, atšventusi 80-tąjį gimtadienį, į užtarnautą poilsį išėjo Birutė Podienė. „Išeidama į pensiją Podienė sakė, jog naujai atvykusieji pradėjo patys ieškotis pagalbos, kreiptis į draugus, o ir vyresniųjų gerokai sumažėjo“, – sakė J. Polikaitis. Šiuo metu jos darbus atlieka JAV LB Socialinių reikalų tarybos raštinėje dirbanti Danguolė Ilginytė, o reikalui esant, padeda savanoriai talkininkai.

Padėties nepakeitė ir prieš keletą metų restorane atliktas kapitalinis remontas, po metų atnaujinta prie restorano esanti, mažiems pokyliams skirta salė. Nors iš pradžių

lankytojų pastebimai pagausėjo, po pusmečio jų skaičius ir vėl pradėjo kristi. Prie „Seklyčios“ prasto lankomumo prisidėjo ir nesutarimai tarp Švč. Mergelės Marijos Gimimo parapijoje. Pasak J. Polikaičio, parapijiečių, ypač naujųjų imigrantų pasitraukimą iš parapijos ir iš rajono buvo galima pajusti ir „Seklyčioje“, ypač savaitgaliais.

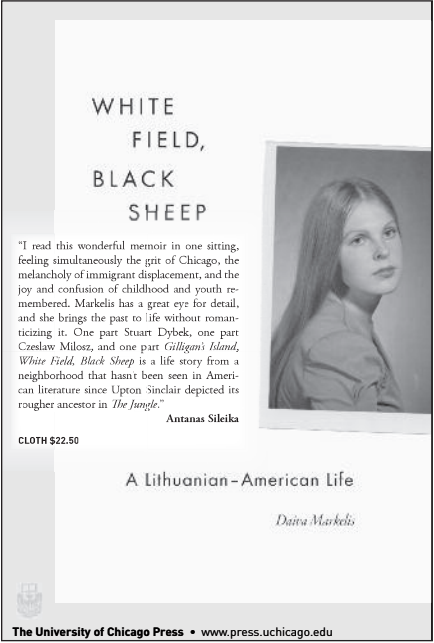
J. Polikaitis neslepia, jog restoraną galvota jau anksčiau uždaryti, bet paaiškęjus, kad keisis Švč. Mergelės Marijos Gimimo parapijos klebonas, nuspręsta palaukti. Parapijos administratoriumi praėjusių metų birželį tapus kun. Jauniui Kelpšui, parapijos gyvenimas iš tiesų pagyvėjo, kartu padidėjo ir „Seklyčios“ pajamos. Bet tai truko neilgai. Parapijai pradėjus pietus ruošti savo salėje, „Seklyčios“ pajamos ir vėl pradėjo mažėti. „Tad jeigu yra pasirinkimas, ką išlaikyti: parapiją ar ‘Seklyčią’, – sako J. Polikaitis, – be abejo, parapija yra svarbiau.“

Kaip bežiūrėtum, vienintelė ir galutinė priežastis, kodėl restoranas greičiausiai bus uždarytas, yra finansinė. Pasak J. Polikaičio, šiuo metu padėtis yra tokia, kad jau neišgalima padengti restorano išlaidų. „Nenorime uždaryti ‘Seklyčios’, bet jeigu nėra klientų, nėra pajamų, nieko čia nepadarysi – priėjome liepto galą“, – sako jis. Vis dėlto sprendimas dėl uždarymo atidėtas iki š. m. balandžio mėnesio pabaigos, vis dar tikintis, jog po žiemos šalčių su pavasario saulete sugrįš ir restorano lankytojai ir „Seklyčios“ uždarymo pavyks išvengti.

Kai kam nors iš „mūsų“ pasiseka

RASA AVIŽIENIS

Daiva Markelis „White Field, Black Sheep: A Lithuanian-American Life“ („University of Chicago Press“, 2010)

Žinia apie Daivos Markelytės knygos išleidimą pasklido anksti, ir aš nekantriai laukiau ją įsigyti ir perskaityti. Man visada būna labai smagu, kai kam nors iš „mūsų“ pasiseka. Juk mūsų tiek nedaug – tik 3 milijonai. Kai tik knygą buvo įmanoma įsigyti, nusipirkau ją iš Amazon.com ir perskaičiau vieną savaitgalį per kelias valandas. Skaitydama

negalėjau tikėti – lyg žiūrėčiau į veidrodį. Žinoma, mano ir Daivos gyvenimų detalės skiriasi, bet knygoje vyraujanti nuotaika ir dvasia man buvo labai pažįstama.

Tai mūsų vaikystės lietuviškas gyvenimas – namai, šeštadieninė li-tuanistinė mokykla, skautų stovykla, mokytojai, vienuolės ir net Meškiukas Rudnosiukas. Tai lietuvių kalbos – dažnai mūsų pirmosios, tėvų gimtosios, pažinimas. Tai lietuviško gyvenimo su amerikietiška aplinka susikirtimas. Ji mūsų tėvams buvo svetimma, bet mus viliojo savo kerais – blizgumu, komerciškumu, gajumu.

Apie Daivos knygą girdėjau įvairiausių atsiliepimų – ir gerų, ir abejingų. Ėmus giliau galvoti apie jos knygą, pirmiausia pagalvojau apie žodį „memuarai“. Kilęs iš lotynų kalbos *memoria* reiškia atminimą. Literatūroje – tai praeities įvykių užrašai, atsiminimai, autoriaus asmeninių išgyvenimų atpasakojimas, autobiografinis kūrinys. Šis žanras šiuo metu yra labai populiarus. Visuomet mėgau skaityti, ypač moterų memuarus ir biografijas apie tokias žymias moteris kaip Margaret Mead ar Eleanor Roosevelt. Man gyvenant Austrijoje, ypač įdomu buvo skaityti apie karalienę Maria Teresa, o Lietuvoje – apie Žemaitę, Nijolę Sadūnaitę, Kazimierą Prunskienę. Ir – apie Julia Child, Edita Piaf. Su įdomumu skaičiau Kanados lietuvis Irene Guilford romaną „The Embrace“.

Kodėl skaitome memuarus? Žmogus natūraliai yra smalsi būtybė. Augant pokario išeivių telkiniuose, vienas kitą pažinėjome. Daivos knygoje atradau daugybę pažįstamų vardų ir veikėjų. Mes skaitome atsiminimus, nes ieškome bendrumų, panašumų su kitais savo žmogiškoje kelionėje šioje žemėje. Kai kada randame, kai kada ne, nes esame kaip snaigės – nėra dviejų vienodų.

Daivos knyga patiko, nes ji parašyta su meile. Daug kas, ypač pirmoje dalyje, atpasakota taip, lyg vaiko akimis buvo žiūrėta ir matyta, bet tuo pačiu perleista per suaugusio žmogaus žvilgsnį ir suaugusio žmogaus protu suvokta. Ypač mane jaudino knygoje aprašyti santykiai su mama. Juk moters gyvenime – tai dažnai patys giliausi ir sudėtingiausi santykiai. Taip pat išpūdį padarė santykiai su tėvu ir tėvo laišakai suaugusiai dukrai, gyvenusiai toli nuo namų.

Patiko, kad knyga parašyta su humoru ir truputį ironiškai. Mano kabinete kabo paveikslėlis su užrašu „Laimingi esame mes, kurie mokame juoktis iš savęs, nes mums niekad neprtruks kuo pasilinksinti.“ Daivos aprašyti įvairūs reiškiniai ir atvejai sukėlė šypsena ir net garsų juoką, ypač vaikiškos išdaigos ir su dvikalbiškumu susiję nesusipratimai.

Patiko, kad knyga parašyta atvira, nuoširdžiai, galima net sakyti

skausmingai atvirai. Ji nepadailinta, joje nebandyta slėpti ar pasislėpti. Parašyta taip, kaip buvo. Skaitant knygą apie tai, koks iš tikrųjų yra gyvenimas, smelkiasi gerai pažįstamas liūdesys, kuris kyla iš istorinių praradimų – namų, tėviškės, tėvynės, artimųjų. Gal todėl mus, jau čia gimusius, tuos praradimus paveldėjusius, taip viliojo amerikietiška aplinka. Ten buvo lengviau, paprasčiau, spalvingiau ir linksmiau.

Galiausiai patiko, kad knyga parašyta kritiškai žiūrint į lietuvišką-amerikietišką gyvenimą. Paliesti rimti dalykai, kurie dažnai nutylinami: alkoholizmas ir paplitęs alkoholio vartojimas lietuvių bendruomenėje; psichinės sveikatos sutrikimai; sudėtingi lietuvių žydų santykiai; konfliktai dėl ryšių su okupuota Lietuva; rasiniai konfliktai bei universalus ir bendražmogiškas kartų nesusikalbėjimas.

Tai yra Daivos atminimas, jos *memoria*. Kai kas sakys, kad taip nebuvo. Aš atsakyčiau, kad taip buvo Daivos gyvenime. Todėl man skaitant jos knygą buvo lygu žiūrėti į veidrodį. Ir, galvoju, jog daug kas iš mano kartos prisipažintų, kad ir jiems panašiai buvo. Tik tikrai suvokę, iš kur ateiname ir koks mūsų kiekvieno nueitas kelias, galime sąmoningai žengti į ateitį.

Pasidomėjau „University of Chicago Press“ leidykla, išleidusia šią Daivos knygą. Leidykla yra viena seniausių

Nukelta į 15 psl.

SKAUTYBĖS KELIAS

Redaktorė Aušra Jasaitytė-Petry • 8830 Magnolia Court • Orland Park, IL 60462 • El. paštas: ausra67@sbcglobal.net

Pasitinkant knygą „Vydūno Fondui – 55”

fil. RITONĖ RUDAITIENĖ

Laikui bėgant, organizacijai ar fondui, kaip ir kiekvienai šeimai, tenka patirti ne vien tik džiaugsmo, bet ir liūdesio akimirkas. 2011 m. vasario 27 d. Vydūno fondo (VF) tarybos pirmininko fil. Leono Maskaliūno sušauktame posėdyje su giliu liūdesiu prisiminėme neseniai iš mūsų būrio Amžinybėn išėjusį ilgametį tarybos narį a. a. Eugenijų Vilką ir pasitikome beveik ketverius metus ruošą knygą „Vydūno Fondui – 55”.

Puošnus leidinys yra dedikuotas fil. Vytautui Mikūnui, kuris buvo VF širdis ir siela. Ilgai lauktos knygos pristatymas visuomenei numatytas už kelių mėnesių. Knygoje atsispindi VF įsteigimo pradžia 1952 m. ir ligšiolinė veikla Amerikoje ir Lietuvoje. Ją sudaro spaudoje pasirodžiusių įvairių autorių rašiniai ir straipsniai, daug nuotraukų ir VF išleistų spalvotų Kalėdinių atvirukų rinkinių pavyzdžiai. Knygos redaktorė – Danutė Bindokienė. Spausdino „Delphi Graphics” spaustuvė.

Besidžiaugiant pasirodžiusiu nauju leidiniu, tenka apgailestauti, kad dėl finansinių priežasčių VF taryba nutarė sustabdyti iki šiol vykusius visus Broniaus Makauskos knygos „Lietuvos istorija” darbus.

VF valdybos pirmininkas fil. Gintaras Plačas šiuo metu rūpinasi VF tinklalapio ir vietovių ryšininkų tinklalapio praplėtimu. Nuo pat VF įsisteigimo buvo renkamos aukos stipendijoms platinant Kalėdinius atvirukus. VF valdyba kviečia dailininkus ir fotografus teikti savo projektus iki š. m. gegužės 1 d. Tinkamiausi projektai bus atrinkami ir premijuojami balsavimo būdu. Numatyta skirti 4 premijas po 100 dol. ir 4 premijas po 50 dol. Balsuoti galės valdybos nariai, rėmėjai ir Fondo tinklalapio lankytojai.

Ligi šiol VF yra įsteigęs šiuos kasmetinius konkursus: Kęstučio ir a. a. Erikos Sidabrų konkursą Lietuvos studentams, prelato ps. J. Prunksio vardo ir stovyklinių rašinių, nuotraukų ir montažų konkursą Akademinio skautų sąjungos (ASS) ir Lietuvos skautų sąjungos (LSS) studentams. Pereitais metais įsteigtas „Skautų aidas” rašinių, nuotraukų ir montažų konkursas buvo sėkmingas. VF postovyklinį „Skautų aidą” numerį parėmė 2,400 dol. auka.

Valdybos pirmininkas pranešė, kad jau atnaujintos stipendijų sutartys su Lietuvos universitetais. Mokslo premijos Lietuvos studentams yra teikiamos ASS garbės narių vardais: Vincės Jonuškaitės-Zaunienės, prof. Igno Končiaus, prof. Stepono Kulpailos, Sofijos Čiurlionienės, Broniaus Kviklio; stipendijos įsteigtos asmeninių fondų – Leono Maskaliūno, Birutės Ciplijauskaitės, Juozo Ciplijausko, Jono Dainausko, Ed-

Vydūno fondo taryba. Pirmoje eilėje sėdi: Gintaras Plačas, VF valdybos pirmininkas, Leonas Maskaliūnas, VF tarybos pirmininkas, dr. Romas Viskanta, VF tarybos vicepirmininkas; antroje eilėje stovi tarybos nariai: Aldona Meiluvienė, Jūratė Variakojienė, Vytenis Kirvelaitis, Akademinio skautų sąjungos valdybos pirmininkas, Milita Lauraitienė, Jonas Variakojis, Ritonė Rudaitienė, Zita Rahbar, Gina Mačiulienė ir Renata Staniskienė. Nuotraukoje trūksta tarybos narių: Danguolės Belskienės, Leopoldo von Braun, Ramunės Papartienės.

Vydūno fondo valdyba (iš k. į d.): Leopoldas von Braun, reikalų vedėjas, Jūratė Variakojienė, vicepirmininkė, Gintaras Plačas, pirmininkas, Vida Brazaitytė, sekretorė, dr. Arūnas Draugelis, išdininkas.

mundas Korzono, Juozo Milvydo ir kt. Stipendijos, įsteigtos ASS ir LSS nariams, yra: fil. Gražinos Musteikytės, fil. Vytauto Mikūno ir Eugenijaus Vilko. Studijuojantis jaunimas yra skatinamas dalyvauti gaunant 2011 metų stipendijas.

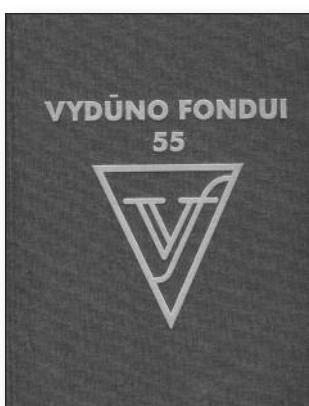
Per ateinančius ketverius metus yra planuojama suvienodinti Lietuvoje ir užsienyje studijuojantiems LSS nariams skirtų stipendijų skaičių. Nuo šių metų bus skiriama 14,000 dol. LSS studijuojantiems nariams (po 1,000 dol. asmeniui). Kasmet LSS stipendijos bus didinamos po 4,000 dol. metams, pervedant iš Lietuvos stipendijų fondo, kol Lietuvoje ir užsienyje studijuojantiems teikiama stipendijų dydis susilygins.

Informaciją apie VF stipendijas, paskolas, konkursus galima rasti VF tinklalapyje www.vydunofondas.net.

Informaciją apie VF stipendijas, paskolas, konkursus galima rasti VF tinklalapyje www.vydunofondas.net.

Informaciją apie VF stipendijas, paskolas, konkursus galima rasti VF tinklalapyje www.vydunofondas.net.

VYDŪNO FONDAS
kviečia visus į
„VYDŪNO FONDUI – 55”
knygos pristatymą

sekmadienį,
balandžio 3 dieną,
12:30 val. p. p.
Lietuvių dailės muziejuje,
Pasaulio lietuvių centre,
Lemont

Programoje:
meninė dalis,
paroda,
vaišės

„Sietuvos” draugovės sesės
balandžio 8 d., penktadienį, 7 val. vakare
Pasaulio lietuvių centro Lietuvių dailės muziejuje rengia
Rūtos Šepetytės knygos „Between Shades of Gray”
sutiktuves. Sutiktuvėse dalyvaus knygos autorė.
Tel. pasiteirauti (708) 567-9611

Filisterių skautų sąjungos Čikagos skyrius kviečia:

2011 m. balandžio mėn. 15 d., penktadienį, 7 val. v.
Pasaulio lietuvių centre, posėdžių kambaryje,
vyks priešvėlykinis susikaupimas.
Daugiau informacijos gausite paskambinę
fil. Jolandai tel. (630) 257-2558.

2011 m. spalio mėn 14–16 d.
Carmelite Spiritual Center (Darien, IL)
vyks Akademinio skautų sąjungos metinė šventė
ir Studijų dienos.
Daugiau informacijos pas fil. Viliją tel. (708) 567-9611.

„DRAUGO“ LIETUVIUKAI

Redaktorė Laima Apanavičienė • El. paštas: laimaa@hotmail.com

Varėm varėm ir išvarėm žiemą iš kiemo!

Kovo 5 d. Čikagoje sniguriavo, pūtė kaulus variantis vėjas, nors kalendorius šaukė apie atėjusį pavasario mėnesį. Tokiu oru, sakoma, net šeimininkas šuns į lauką nevaro. O štai Jaunimo centras, kur įsikūrusi Čikagos lituanistinė mokykla, nuo pat ryto kvepėjo blynais ir saldumynais. Prie durų visus ateinančius pasitiko smagi liaudiška muzika, iš rankų likimą buriančios čigonės ir tvarkytojos su savo mažaisiais padėjėjais, pagal senas Užgavėnių tradicijas šluojantys žiemą iš kiemo. Ateinančiųjų prašė blynų, gardumynų, o jei tokių negavo – patys dovanojo gerą nuotaiką ir užkrėtė ja ir vaikūčius, ir tėvelius.

Mažieji buvo pasipuošę kaukėmis, persirengę įvairiausiais kostiumais. Kartu su mokytojais jie pagal seną Užgavėnių paprotį suruošė persirengėlių vaikštynes – vaikščiojo po klases, buvo vaišinami ir patys vaišino kitus.

Mokyklos salė, papuošta žiemos ir artėjančio pavasario simboliais, sukvietė mažuosius kartu su tėveliais varyti čikagietiškos žiemos iš mūsų kiemų ir širdžių. Mokytojų pakviesti visi sustojo į ratelį ir pradėjo kelti rudanosę meškutę iš ilgo žiemos miego. Vaikai ją kėlė iš visų jėgų – dainavo, šoko. Pagaliau pabu-

dusi meškutė supažindino visus su Kanapiniu ir Lašiniu. Prieš pagrindinę šių išdaigininkų kovą, visi pasigėrėjo mokytojų-čigonėlių linksmu šoku, patys pašoko, o tada ir kovoti Kanapiniui padėjo. Turbūt, visiems suprantama, kas laimėjo! Tad išlydėjo visi vaikai seną žiemos dvasią, kuri atrodė liūdna ir nusiminusi, bet niekas jos negailėjo, mat visi labai jau buvo pasiilgę saulytės, šilumos ir ryškių spalvų.

Po išpūdingo žiemos išvavimo vaikučiai dalyvavo tėvelių suaukotų žaislų mugėje – už „tikrus“ pinigėlius vaikai įsigijo naujų žaislų, smagiai derėjosi. Salė šurmuliavo tarsi tikras miesto turgus.

O po to visi valgėme! Ir kaip nevalgysi paskutinį kartą prieš Gavėnią, kai tokių skanių blynų, sausainių ir visokių kitokių gardumynų mamytės „kalnus“ prikepė! Mokyklos tėvų komitetas, kaip ir kiekvienais metais, pavaišino visus spurgomis – kam su uogiene, o kam su gera nuotaika teko. Tad namo grįžo ne pavargę pirmokai, ne pikti trečiokai, o žiemos palydų nugalėtojai ir pavasario šaukliai.

Dabar jau tikrai pavasaris čia pat! O paskui jį ir Velykos atriedės.

Audronė Sidaugienė

Užgavėnės Čikagos lituanistinėje mokykloje. Laimos Apanavičienės nuotr.

Užgavėnių linksmybes vedė mokytojos Birutė ir Rasa. Gitanos Merkelienės nuotr.

Naujienos iš Maironio lituanistinės mokyklos New York

New York Maironio lituanistinėje mokykloje kultūrinių ir meninių renginių, ugdančių lietuvačių intelektą ir dvasinę kultūrą, netrūksta.

Vasario mėnesį po pamokų maironiečiai maloniai sutiko Oną Pučkoriūtę – profesionalią lėlių teatro aktorę, kuri į mūsų mokyklą atvežė puikų lėlių teatro spektaklį-monologą „Undinė“. O. Pučkoriūtė, nuo 1999 metų gyvenanti Cleveland, OH, atvyko į New York parodyti vaikams „plokščiasias marionetes“, už kurių slypi sumirgantis paslaptingas šešių lėlių teatras, o po spektaklio net leido paliesti įdomias teatrines lėles ir papasakojo, kaip jas pasidaryti patiems namų sąlygomis.

Dar neišblėsus geriems išpūdziams apie spektaklį, jau ir Užgavėnių šventė atskubėjo į mokyklėlę.

Užgavėnės – žiemos šventė, kuria norima išvyti žiemą. Ši sena, pagoniška šventė, anuomet vadinta Ragučio švente, šiais laikais yra glaudžiai susijusi su krikščionybe: jau trečią dieną prasideda Gavėnia, tradicinis pasninkavimas, truksiantis iki pat Velykų.

Maironio mokyklos mokytojos pasižymi nepaprastu išradingumu ir kūrybingumu. Asta Bublienė – tautodailės mokytoja – įdėjo daug kantrybės ir fantazijos, padėdama mokiniams dar savaitę prieš šventę pasi-

daryti Užgavėnių kaukes, kuriomis galėtų pasidabinti per Užgavėnių šventę.

Šventei ruošėsi visi: mokytojai, mokiniai ir jų tėveliai. Užgavėnių linksmybes nepaprastai įdomiai vedė mokytojos Birutė ir Rasa, įtraukusios visus mokinius ir mokytojus į „žiemos vijimo“ šventę. Vaikai smagiai sukosi dainų, šokių ir žaidimų sūkuryje. Patys mažiausieji, mylimos mokytojos Šarūnės pamokyti, drąsiai traukė senovišką nuotaiką „Kepė, kepė boba blynus“, kuriai pritarė tiek vyresnieji, tiek tėveliai, tiek mokytojai. O kur dar Lašininio ir Kanapinio kova!!! Visi tiesiog užsiplieskė virvės traukimo varžytuvėmis. Nežinia gi, kas laimės – žiema ar pavasaris?

Buvo prikepta ir daug įvairiausių blynų, kuriais gradžiavosi po pamokų suėję lietuvačiai.

Ir žinote, kas atsitiko? Ogi linkma, triukšminga Užgavėnių šventė, užkrėtusi susirinkusius gera nuotaika, visiems patiko!!!

Išėję į kiemą maironiečiai jau nesistebėjo, kad lauke švietė saulė, dvelkė gaivus pavasarinis vėjas, kurio taip laukta. Tikimės, kad gili ir snieguota žiema, kaukėtų maironiečių dainomis ir šokiais išvyta, daugiau nebegrįs.

Gitana Merkelienė

Užgavėnės su „Varnelės“ lėlių teatriuku Maironio mokykloje, Lemont

Kovo 12-tosios šeštadienis Maironio mokykloje nebuvo eilinis. Kas gali būti smagiau vaikams už kaukių gaminimą, puošimą jomis, blynų skanavimą? Prie pavasarinio šventiškumo prisidėjo lėlių teatriukas „Varnelė“, vadovaujamas Giedrės Kliarskienės. Teatro aktoriai, į šalį atidėję visus kitus darbus, šį žvorboką, bet saulėtą šeštadienį, Maironio mokyklos mokiniams suvaidino net du „Moliūgo blynų“ spektakliukus. Ačiū „Varnelėi“! Mažiesiems tai buvo įstabi pramoga, po kurios įsiveržęs persirengėlių būrys su Laši-

niniu bei Kanapiniu ne tik linksmينو, šokdino, bet ir blynais visus vaišino. Tarp abejingų nebuvo nei mokinių, nei mokytojų, o ką jau kalbėti apie tėvelių komitetą, kurio atstovai, kelinti metai iš eilės tampa pagrindiniais Užgavėnių veikėjais. Svarbiausia, beveik žiemą, išvėjame ir liūdėsį, nerimą, įvairiausias problemas bei nepriteklus. Mes atveriamė duris pavasariui, džiugėsiui, tarpusavio supratimui bei geranoriškam bendram darbui.

Asta Zimkienė

„Varnelės“ lėlių teatro aktoriai. Pirma iš kairės vadovė Giedrė Kliarskienė. Astos Zimkienės nuotr.

Esu pasiryžęs visus savo darbus skirti Lietuvai

Mikalojaus Konstantino Čiurlionio 100-osioms mirties metinėms paminėti

LAIMA APANAČIENĖ

Šiais metais sukanka 100 metų nuo dailininko ir kompozitoriaus Mikalojaus Konstantino Čiurlionio (1875 m. rugsėjo 22 d. – 1911 m. balandžio 10 d.) mirties. Tokiu menininku, be jokios abejonės išymia ir originalia asmenybe didžiutusi kiekviena šalis, kiekviena tauta. Didžiuojamės Čiurlioniu ir mes. Ne kartą, pasakodami apie Lietuvą užsieniečiams, esame minėję jo vardą. Kompozitorius, menininkas M. K. Čiurlionis jau seniai tapo ne tik lietuvių menininku. Pasaulio kultūros paveldu besirūpinanti UNESCO 2011 metus paskelbė M. K. Čiurlionio metais. Praėjus šimtui metų nuo žymiausio lietuvių meno genijaus mirties, norima ne tik parodyti M. K. Čiurlionio kūrybinį paveldą, bet ir atspindėti lietuvių meno ištakas ir jo profesionalumą, šiuolaikiniais bū-

dais pateikti M. K. Čiurlionio vardą ir jo kūrybą.

Daugybė renginių, skirtų M. K. Čiurlioniui vyksta visame pasaulyje ir Lietuvoje. Šimet turėtų pasirodyti seniai lauktas M. K. Čiurlionio laiškų rinkinys lietuvių ir lenkų kalbomis su moksliniais komentarais. Turėtų pasirodyti ir kompaktinė plokštelė su M. K. Čiurlionio muzikinėmis poemomis „Miške“ ir „Jūra“ bei kantata „De profundis“, taip pat populiarius leidinys „Tiesiog Čiurlionis“.

Rudenį Vilniuje vyks tarptautinis M. K. Čiurlionio pianistų ir vargonininkų konkursas, Lietuvos nacionalinėje filharmonijoje bus rengiamas iškilmingas koncertas, vyks mokslinė konferencija „Šimtas metų po Čiurlionio: kūrybinės minties metamorfozės“.

Čiurlionio kūryba bus pristatoma įsimintiniausiuose užsienio šalių

Pianistė prof. Frances Covalesky.
Nuotr. iš asmeninio F. Covalesky albumo

Aktorė Audrė Budrytė skaitys M. K. Čiurlionio laiškus.
Laimos Apanavičienės nuotr.

renginiuose, dalyvaujant žymiems Lietuvos menininkams, menotyrininkams. Fortepijoninės muzikos koncertų ciklą surengs Prancūzijoje gyvenanti pianistė prof. Mūza Rubackytė, Čiurlionio kūrybą pristatys žymiausias jos tyrinėtojas prof. Vytautas Landsbergis, vyks renginiai Čiurlionio studijų ir gyvenimo vietoje Lenkijoje, Čiurlionio muzika skambės užsienio radijo stotyse.

Pradėjo savo kelią ir kilnojamoji paroda, skirta M. K. Čiurlionio mirties 100-mečiui, kurią paruošė LR užsienio reikalų ministerija ir Nacionalinis M. K. Čiurlionio dailės muziejus. Šios parodos bus rodomos Lietuvos Respublikos ambasadose bei konsulatuose užsienyje.

Pirmasis šios parodos pristatymas jau įvyko Armėnijoje – kartu su armėnų tauta LR diplomatinė atstovybė Jerevane paminėjo žymiojo menininko sukaktį.

Paminėjimų banga pasiekė ir Čikagą. Švenčiant Lietuvos Nepriklausomybės atkūrimo dieną, trečią dieną, kovo 16 d., Chicago Cultural Center buvo paminėtos M. K. Čiurlionio 100-osios mirties metinės ir parodyta dalis M. K. Čiurlionio kilnojamosios parodos, pristatančios iškilus lietuvių menininko gyvenimą ir unikalią kūrybą. Lietuvių kompozitoriaus ir kitų kompozitorių kūrinius atliko lietuvių kilmės pianistė prof. Frances Covalesky iš New Jersey.

Kovo 18 d. kilnojamoji paroda persikelia į Čiurlionio galeriją Jaunimo centre (5620 S. Claremont Ave., Chicago, IL 60636). 7:30 val. v. iškilmingo parodos atidarymo metu skambės kompozitoriaus fortepijoniniai kūriniai, atliekami pianistės F. Covalesky, M. K. Čiurlionio laiškus skaitys aktorė Audrė Budrytė. Renginyje dalyvaus Lietuvos Respublikos generalinio konsulato Čikagoje darbuotojai.

Net ir praėjus 100-ui metų po šio genijaus mirties vis dar nerimsta ginčai – kas yra Čiurlionis – muzikas ar tapytojas? Kas nulėmė tapybinių sonatų, preliudų ir fugų nepaprastumą – tapyba ar muzika? „...Melodikos bruožai kai kurias atžvilgiais turi gana universalią reikšmę visam Čiurlionio menui (neišskiriant nė tapybos)... Laiko elementai, aiškiai suvokiamos ritmo ypatybės, gilesnės spalvos ir ertmės struktūros funkcijos, pagaliau vyraujančios banguotos linijos Čiurlionio paveiksluose sukuria muzikinės harmonijos nuotaiką, regėjimo ir klausos dialogo išpūdį.“ (Iš knygos „XX a. lietuvių dailės is-

torija“).

Vargonininko Konstantino Čiurlionio ir Adelės Marijos Magdalenos Radmanaitės-Čiurlionienės šeimoje Konstantinas buvo vyriausias iš devynių Čiurlionių šeimos vaikų. Palinkimą į muziką jis paveldėjo iš savo tėvo vargonininko, o pirmuosius estetinius įgūdžius žadino ir vaizduotę ugdė nepaprastai gražios, miškuose skendinčios Druskininkų apylinkės, džiūkų pasakos bei padavimai, skambios lietuvių liaudies dainos. Gamta ir namų aplinka jį užaugino didžiu menininku.

„Jo stebinantis savitumas, lyginant su visu dabarties menu, verčia manyti, kad jis iš tiesų pagimdytas giluminių savo tautos jėgų. [...] Džiugu galvoti, jog šis keistas genijus buvo ne atsitiktinis lemties kaprizas, bet didelis Lietuvos meno ateities pirmtakas.“ (V. Čiudovskis).

M. K. Čiurlionio gyvenimas buvo trumpas, bet našus. Per trisdešimt penkerius metus jis sukūrė daugiau kaip 200 muzikos kūrinių ir apie 300 tapybos paveikslų, iš kurių beveik nei vieno nebuvo parduota autoriui gyvam esant. 1967 m. pastatytame moderniame muziejuje Lietuvoje, Kaune sutelkti ir saugomi beveik visi šiuo metu žinomi menininko paveiksai, grafikos darbai, muzikos kūrinių rankraščiai. Tik keletas pasaulio muziejų gali pasigirti turį Čiurlionio darbų. Po 2 Čiurlionio kūrinius turi Lietuvos dailės muziejus Vilniuje, Varšuvos nacionalinis muziejus ir Rusų muziejus Sankt Peterburge. Taip pat jo paveikslų ir grafikos darbų galima rasti S. Čiurlionienės-Kymantaitės memorialiniame kambaryje Kaune.

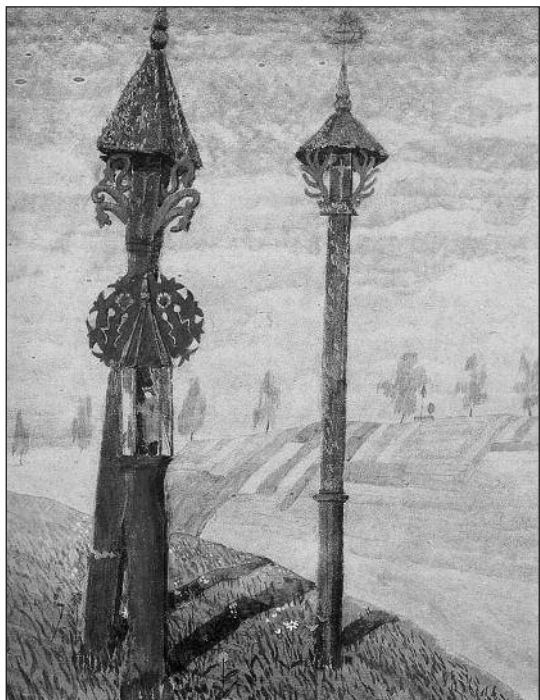
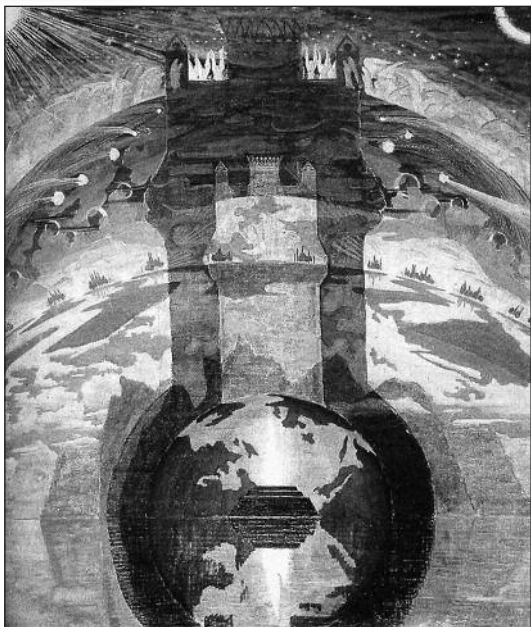
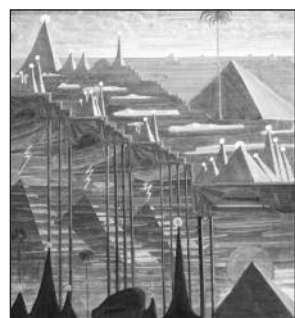
„Aš esu pasiryžęs visus savo buvusius ir būsimus darbus skirti Lietuvai“, – rašė M. K. Čiurlionis. Žinant, kad beveik visi jo kūriniai liko Lietuvoje, atrodo, kad tie jo norai išsipildė.

1957 m. Čikagos lietuviai įkūrė Čiurlionio dailės galeriją, kurioje rengiamos lietuvių dailininkų parodos, kaupiami išeivijos dailininkų kūriniai. Tai tikriausiai vienintelė įstaiga užsienyje, pavadinta žymiojo menininko vardu. Džiaugiamės, kad galerija, nepaisant įvairiausių sunkumų, buvusių nesutarimų artėja į savo 55-metį. Laikas užgydo žaizdas, pasimiršta nuoskaudos. Šiandien vėl savo veikla atgijusi galerija kviečia visus čikagiečius ir Čikagos apylinkių gyventojus atvykti į neeilinę šventę – didžiojo menininko M. K. Čiurlionio mirties metinių paminėjimą.

Mikalojus Konstantinas Čiurlionis

09.22.1875–04.10.1911

Paruošė Nijolė Nausėdienė • El. paštas: nausediene@aol.com

MŪSŲ STALUI

Lęšiai – sveikatą ir sėkmę nešantys

Lęšiai atstoja duoną ir mėsą

Lęšiai (lentils) drauge su žirniais, sojomis ir pupelėmis priklauso ankštinių kultūrų šeimai. Ankštiniai augalai – populiarūs daržo kultūra, žavinti ne tik mokslininkus, tiriančius jų įvairovę bei cheminę sudėtį, bet ir kulinarus, vadinančius šiuos augalus antrąja mėsa arba antrąja duona. Manoma, jog tai vieni iš pirmųjų augalų, kuriuos pradėjo auginti mūsų protėviai. Žirnius, pupas ir pupeles žinojome ir mėgome jau seniai, o štai jų giminaičius lęšius „atradome“ visai neseniai. Vos prieš 10 metų tik pavieniai gurmanai Lietuvoje jais gardino patiekalus.

Lęšiai mėgsta šiltą ir sausą klimata, tad daugiausiai jie auginami Indijoje, Pakistane, Turkijoje, Italijoje, Ispanijoje, Graikijoje, Egipte, Čilėje ir Jungtinėse Amerikos Valstijose. Šiaurės Vakarų drėgnesniuose kraštuose lęšiai auginami labai retai. Lietuvoje jų sėjama irgi mažai ir tuo užsiima dažniausiai tik mėgėjai.

Rytų tautos lęšiai nuo seno laikyti bene svarbiausiu maisto produktu, atstovavusiu ir duoną, ir mėsą. Manoma, kad lęšiai kilo iš kalnuotųjų Rytų Azijos rajonų. Beje, ten savo žygį per pasaulį pradėjo ir kai kurie kiti ankštiniai augalai: pupos, avinžirniai ir kt. Įdomu, jog lęšiai minimi labai senose lietuvių liaudies pasakose. Panašu, kad jie buvo žinomi ir auginami pas mus gana seniai.

Pagrindinis vargšų maistas

Lęšius augino jau 2000 metų prieš Kristų Senovės Egipto gyventojai. Tai buvo vienas iš svarbiausių ir plačiai vartojamų maisto produktų. Senovės egiptiečiai iš lęšių maldavo miltus ir kepdavo duoną, kuri kaip būtinas maistas būdavo dedamas mirusiesiems į kapą. Be to, Egipte tai buvo viena iš pagrindinių eksportuojamų prekių. Lęšiai bei jų miltai buvo gabenami į Senovės Graikiją ir Romą. Pasak Antikos tyrinėtojų, Graikijoje ir Romoje lęšiais mito vargšai, nes šis maistas buvo pigus ir atstojo mėsą, pieną bei kitą brangesnį maistą.

Senovės romėnai užkariavo beveik pusę pasaulio, žygiuose maitindamiesi beveik vien lęšiais... Lęšiai su česnakais buvo pagrindinis Aleksandro makedoniečio karių patiekalas, teikdavęs jiems energijos. Istoriškai tvirtina, kad lęšių patiekalus itin mėgo filosofas Diogenas. Na, o Viduramžiais italų vienuoliai lęšius valgė per pasninką.

Lęšiai į virtuvę – gerovė į namus

Nepaisant to, kad senovės Graikijoje lęšiai buvo neturtėlių maistas, šio įvaizdžio jie labai sėkmingai atsikratė. Ne tik atsikratė, bet ir patogiai įsitaisė ant gurmanų stalo.

Lęšiai ypač mėgstami arabų ir indų virtuvėje. Lęšių patiekalai yra tradiciniai kai kurių Indijos regionų valgiai (pvz., Indijos pietuose – aštri lęšių sriuba „Rasam“, rytuose – traš-

kios lęšių juostelės su mėtų salotomis). Indijoje lęšiai dažnai maišomi su ryžiais. Patiko lęšiai ir europiečiams. Štai vokiečiai juos patiekia kaip tradicinį naujametinį patiekalą, tikėdami, kad lęšiai neša namams gerovę. Šiuo metu lęšiai populiariausi Ispanijoje, Artimuosiuose Rytuose, JAV, Pietų Amerikoje. Būtent iš tų šalių jie patenka į visus Europos prekybos centrus.

Ar tikrai „antroji mėsa“?

„Kam tos gėlės, jei bulvės žydi“, – juokaudavo lietuvis valstietis. Galbūt panašiai, tik jau apie lęšius pasakytų Indijos ar Pakistano žemdirbys. Iš tiesų lęšiai – gražūs augalai. Jų stiebai aukšti, liauni, viršūnėje išsišakoję. Žiedai nusvirę kekėmis, nedideli, bet spalvoti – balti, melsvi, violetiniai. Vienas toks krūmelis užaugina trumpą kampuotą ankštį su sėklomis. Lęšių būna rausvų, žalsvų, gelsvų arba rusvų. Spalva priklauso nuo veislės bei augimo vietos. Be to, kuo lęšiukai labiau sunokę, tuo jie tamsesni. Plokšti skritulio formos lęšių grūdėliai savo maistinėmis savybėmis mažai skiriasi nuo pupelių ir žirnių. Ir jei jau ankštiniai augalai vadinami „antrąja mėsa“, tai į šią grupę gali taikytis ir lęšiai. Jų sudėtyje yra 23,5 proc. baltymų, 1,4 proc. riebalų ir apie 50 proc. angliavandenių (daugiausia krakmolo). Baltymų ir angliavandenių lęšiuose yra daugiausia. Jie turėtų teikti 67 proc. paros energinės vertės kiekio! Tad kas pasakys, kad lęšiai netinka mitybai? Be to, lęšiuose nemažai folio rūgšties, vitaminų B1, B6, kurie reikalingi mūsų nervų sistemai bei imunitetui stiprinti, hemoglobino gamybai skatinti ir pan. Mineralinių medžiagų (kalcio, fosforo, magnio, geležies, vario, cinko) kiekiu lęšiai irgi nenusileidžia daugeliui kitų produktų. Be to, skirtingai nuo kitų ankštinių šeimos atstovų, lęšiai nesukelia meteorizmo, o naujausi moksliniai tyrimai parodė, kad reguliarus lęšių vartojimas mažina vėžinių ligų riziką.

Spalvoti ir pikantiški

Priklausomai nuo veislės, lęšiai gali būti raudoni, geltoni, žali, rudi, net pilkšvai juodi. Rudieji lęšiai, dar kartais vadinami kontinentiniais lęšiais. Išvirti jie turi malonų riešutų skonį. Jų dažnai dedama į troškinius, daržovių mišraines. Tamsūs lęšiai būna kietesni, juos prieš verdant reikia apie 8 valandas pamirkyti šaltame vandenyje. Raudonieji lęšiai ne visada būna raudoni. Jie gali būti geltonos arba rausvai geltonos spalvos. Kartais jie vadinami iškilusiais lęšiais. Šios rūšies lęšiai labiausiai paplitę Azijos virtuvėje, nes jų skonis šiek tiek aštrokas. Raudonieji lęšiai yra žinomo indiško patiekalo „dal“ sudėtis. Šie lęšiai minkštesni, greičiau suverda, labiau tinka košėms. Ir iš rudųjų, ir iš raudonųjų lęšių kepami vegetariniai paplotėliai ir sausainiai. Kai kas tvirtina, jog geriausi yra tamsiai žali lęšiai. Įvairi litera-

tūra pateikia skirtingą lęšių klasifikaciją, tačiau panašu, jog tai tie patys indų virtuvėje minimi juodieji arba „puy“ lęšiai. Jie suverda daug greičiau už ruduosius ir raudonuosius.

Kaip gaminti?

Lęšiai gaminami panašiai kaip žirniai ir pupos. Mirkyti juos patariama 3–5 val. Tuomet virti 15–40 min. (priklausomai nuo rūšies ir gaminamo patiekalo). Išmirkytus lęšius, papildžius vandens, užvirinti. Paskui ugnį sumažinti ir virti, kol suminkštės. Verdant negalima maišyti, kad sėklos nesuirtų. Reikia tik pakratyti puodą, kad lęšiai tolygiai išvirtų. Ar verdami lęšiai jau pakankamai minkšti, nustatyti galima paragavus. Vandenių sūdyti reikėtų tik baigiant virti, priešingu atveju lęšiai ilgokai nesuminkštės.

Indijoje populiarūs lęšių patiekalai su ciberžole, imbieru, česnaku. Viduržemio jūros šalyse su lęšiais dažniausiai vartojamos prieskoninės žolelės, Šiaurės Afrikoje lęšius gardina cinamonu, svogūnais, o Rytų Europoje lęšius mėgstama valgyti su spirgučiais.

Lęšių pasta

Reikės: 1 puodelio raudonųjų lęšių, 3 puodelių vandens, 1 skiltelės česnako, 1 šaukštelio garstyčių (geriausia „Dijon“), 1/2 šaukštelio juodųjų pipirų, 1 šaukštelio mairūno, 1 šaukšto alyvuogių aliejaus, druskos.

Lęšius išvirkite ir atvėsinkite. Visus produktus smulkintuvu su-trinkite, kol gausis vientisa masė. Tiekite su šviežia duona. Paruoštus sumuštinukus su šia pasta galima pabarstyti susmulkintais svogūno laiškais arba petražolėmis.

Užkandėlė su lęšiais ir kumpiu

Reikės: 2 puodelių rudųjų lęšių, 1/2 puodelio šalto rūkyto kumpio, 2 svogūnų, trupučio pipirų, 3 šaukštų majonezo, trupučio aliejaus, 2 pakelių trapučių (krekerių).

Lęšius išvirkite ir nusauskinkite. Kumpį ir svogūnus smulkiai supjausdykite ir pakepinkite aliejuje. Viską atvėsinkite, sumaišykite, įdėkite majonezo, įberkite pipirų. Gerai išmaišykite ir po truputėlį šios masės dėkite ant trapučių. Iš karto patiekite, nes ilgiau palaikyti trapučiai minkštėja.

Lęšių mišrainė

Reikės: Puodelio lęšių, 2 svogūnų, 2 morkų, 2 šaukštų aliejaus, 3 šaukštų sojų padažo, 1 šaukšto cukraus sirupo, 1 citrinos.

Lęšius išmirkykite, išvirkite ir atvėsinkite. Į juos sudėkite susmulkintus svogūnus, sutarkuotas morkas, supilkite aliejų, sojos padažą, sirupą ir išspauistas citrinos sultis. Prieš valgydami 2 val. palaikykite šaldytuve.

Lęšių ir pupelių sriuba

Reikės: 4 puodelių jautienos sultinio, 1 puodelio lęšių, 1,5 puodelio pupelių, 3–4 bulvių, 3 morkų, 1 svogūno, trupučio druskos ir sriubos žalumynų.

Į verdantį pasūdytą sultinį suberkite išmirkytas pupeles ir kubeliais supjaustytą svogūną, prieskoninius žalumynus. Virkite 20–30 min. Tada suberkite išmirkytus lęšius. Nuskustas bulves ir morkas supjaustykite kubeliais ir suberkite į sriubą. Virkite, kol viskas suminkštės.

Veršienos troškiny su lęšiais

Reikės: Puodelio lęšių, 1,5 sv veršienos, 1 sv bulvių, 1 poro (leek), keleto gvazdikėlių, lauro lapų, trupučio druskos, muškato, aliejaus.

Veršieną supjaustykite nedideliais gabalėliais, pabarstykite druska bei muškatais. Mėsą pakepinkite su aliejumi, sudėkite į puodą, įpilkite truputį vandens ir troškinkite, kol mėsa suminkštės. Tada sudėkite kubeliais supjaustytas bulves, morkas, susmulkintą svogūną, griežinėliais supjaustytus porus, išmirkytus lęšius, įberkite druskos bei pipirų, įmeskite kelis gvazdikėlius ir lauro lapus. Jei reikia, įpilkite truputį vandens ir troškinkite, kol lęšiai suminkštės.

Pyragėliai su lęšiais

Tešlai: 2 sv bulvių, 2 puodelių miltų, 1 kiaušinio.

Įdarui: puodelio lęšių, 6 oz rūkytų lašinukų, 1 svogūno, trupučio grietinės, druskos, pipirų.

Lęšius mirkykite 12 val. vandenyje. Tada nusunkite. Supjaustytus lašinukus ir svogūnus drauge pakepinkite. Sumaišykite su lęšiais ir sumalkite. Įdėkite grietinės, druskos, pipirų ir viską išmaišykite.

Tešlai bulves išvirkite ir sutrinkite arba sumalkite. Įmuškite kiaušinį, įberkite druskos ir miltų. Suminkykite tešlą (minkykite neilgai, nes ilgai minkyta tešla neiškils). Iš nedidelių tešlos gabalėlių formuokite rankomis plokščius blynelius, į vidurį dėkite įdaro, blynelius sulenkite perpus ir sulipinkite kraštus. Skardą pabarstykite miltais (riebalais netepkite). Kepkite 300 F karštumo orkaitėje apie 1 val. Patiekite užpiltus keptų lašinukų ir svogūnų užpilu arba pasūdytu jogurto ir česnakų padažu.

Parengta pagal Rimą Marcinkevičienę

LIETUVOS IR PASAULIO NAUJIENOS

Redaktorė Loreta Timukienė • El. paštas: loretatim@gmail.com

Užsienio reikalų ministerijoje iki balandžio 8 dienos veikia fotografijų apie Ruanandos gyventojus paroda. Nuotraukų autorės – savanorės Asta Šileikienė, Diana Kupstienė ir Kornelija Kupstaitė, kurios lankėsi pas lietuvių misionierių Ruandoje kunigą Hermaną Šulcą.

URM nuotr.

Lietuvoje nelegalūs imigrantai neužsibūna

Vilnius (DELFI.lt) – Vidaus reikalų ministras Raimundas Palaitis teigia, jog į Lietuvą patenka santykinai nedaug nelegalių imigrantų, o daugumai jų mūsų šalis yra tranzitinė vykstant į turtingesnes Europos Sąjungos (ES) valstybes.

„Per Lietuvą tas srautas, 1,300 nelegalių imigrantų per metus, nėra didelis palyginus su pietinėmis ES valstybėmis“, – tvirtino R. Palaitis.

Pasak ministro, pernai į Užsieniečių registracijos centrą Pabradėje buvo pristatyti 430 asmenų, kurie neturėjo asmens dokumentų arba pasiprašė politinio prieglobsčio. R. Palaičio teigimu, nelegalai šioje įstaigoje vidutiniškai išbūna apie 60 dienų, o per dieną vieno asmens išlaikymas kainuoja apie 60 litų. Kiti nelegalūs imigrantai iš karto išsiunčiami iš Lietuvos.

Dažniausiai į Lietuvą patenka-

ma pasinaudojus suklastotais dokumentais, nelegaliai kirtus sieną, gavus vizą apgaulės būdu ar piktnaudžiaujant prieglobsčio teise. Anot R. Palaičio, Lietuva turi ES išorinę sieną, todėl jai papildomai skiriama lėšų iš Europos grąžinimo fondo. Nuo 2007 m. iki 2013 m. nelegaliems imigrantams išsiųsti ir su tuo susijusiems veiksams iš Lietuvos valstybės biudžeto ir minėto fondo kartu skiriama apie 3 mln. litų per metus.

Užsieniečių registracijos centro išlaikymas valstybei kainuoja per 3 mln. litų. Šiuo metu centre yra 72 užsieniečiai. Paprašę prieglobsčio nelegalūs imigrantai turi teisę palikti centrą. Didelė dalis pasinaudoja ta galimybe išeiti iš centro ir jie pasišalina į ES. Pernai per metus pabėgo apie 320 prieglobsčio prašytojų, 50–60 asmenų buvo grąžinta.

Siūloma tikybos pamokas mokyklose padaryti privalomas

Vilnius (BNS) – Lietuvos lenkų rinkimų akcijos atstovas parlamentaras Jaroslavas Narkevičius siūlo tikybos pamokas mokyklose padaryti privalomas.

Švietimo įstatymui parlamentaras teikia pasiūlymą, kad „tikybos dalykas yra privalomas pradinio ir pagrindinio ugdymo programas vykdančiose mokyklose“. Šiuo metu moksleiviai gali rinktis dorinio ugdymo dalyką – tradicinės religinės bendruomenės tikybą arba etiką.

Parlamentaras savo pasiūlymą

aiškina tuo, esą „tinkamas religinis ugdymas gali daryti didelį poveikį ugdant žmogiškumą ir užkertant kelią vaikų bei jaunimo nusikalstamumui“.

Šiuo metu įstatyme numatyta galimybė rinktis tarp tikybos ir etikos, pasak J. Narkevičiaus, „neužtikrina galimybių mokiniui susipažinti su tomis dvasinėmis vertybėmis, kurias teigia religija ir kurių reikia bręstant čiai asmenybei“. Seimas ketina balsuoti dėl priimamo naujos redakcijos Švietimo įstatymo straipsnių.

Į Europos krepšinio čempionatą jau parduota 50,000 bilietų

Vilnius (ELTA) – Į šiemet Lietuvoje vyksiantį Europos vyrų krepšinio čempionatą jau parduota 50,000 bilietų, kurių vertė – apie 10 mln. litų, pranešė Lietuvos krepšinio federacija (LKF).

LKF iš parduotų bilietų jau užsitikrino 85 proc. lėšų, kurias ji turi surinkti organizacinėms išlaidoms padengti. Jau pirmąją išankstinės prekybos bilietais dieną krepšinio aistruoliai išgraibstė bilietus į Lietuvos rinktinės A grupės rungtynes Panevėžyje, numatomas Lietuvos komandos antrojo etapo rungtynes Vilniuje ir baigiamąsias varžybas.

Išankstinė bilietų prekyba buvo skirta tik „EuroBasket 2011 Fan Club“ nariams. Krepšinio gerbėjų

klubas yra bendras tarptautinis 2011 m. Europos vyrų krepšinio čempionato organizacinio komiteto, „FIBA Europe“ ir oficialios čempionato bilietų plantintojos bendrovės „Tiketa“ projektas.

Susidomėjimas čempionato bilietais bus toks didelis, kad „Tiketos“ interneto svetainė ėmė strigti. Per pirmą bilietų pardavimo valandą sulaukta net dviejų milijonų užklausų. Populiariausi bilietai jau parduoti, todėl spėjama, kad prasidėjus viešajai prekybai bilietais, nesklundimų jau nebebus. Kitą savaitę prasidės Europos čempionato rėmėjų akcijos. Joms skirta 10 proc. bilietų į Lietuvos rinktinės rungtynes.

Smerkiamos Vilniuje vykusios radikalų eitynės

Vilnius (ELTA) – Seimo Užsienio reikalų komitetas griežtai pasmerkė šių metų kovo 11 d. Vilniuje radikalų surengtas eitynes.

Seimo nario Emanuelio Zingerio vadovaujamas komitetas ragina Lietuvos valdžios institucijas ir pilietinę visuomenę užtikrinti, kad būtų laikomasi teisinės valstybės principų ir nesitaikstoma su bet kokiais ekstremizmo ir radikalizmo apraiškomis Lietuvos visuomenėje.

Parlamentinis komitetas pažymi, kad šios eitynės nuvertina Lietuvos Nepriklausomybės atkūrimo 21-ųjų metų paminėjimo tikslus ir idėjas, o jų dalyviai akivaizdžiai rodo

nepagarbą Lietuvos valstybei ir jos istorijai.

„Demokratinės vertybės, pakantumas kitataučiams ir nuosekli pagarba žmogaus ir piliečio teisėms buvo tos pamatinės vertybės, kuriomis remdamasi lietuvių tauta 1990 m. kovo 11 d. paskelbė atkurianti nepriklausomą Lietuvos valstybę ir joje kurianti demokratinio patriotizmo ir politinio sąmoningumo principais paremtą pilietinę visuomenę, užtikrinančią lygias teises skirtingų tautybių, pažiūrų bei išitikinimų žmoniems“, – primenama Seimo Užsienio reikalų komiteto pareiškimе.

Lietuva reikalauja Baltarusijos atominės elektrinės kontrolės

Vilnius (ELTA) – Lietuva reikalauja griežtos Baltarusijoje planuojamos statyti atominės elektrinės tarptautinės kontrolės, pareiškė prezidentė Dalia Grybauskaitė.

„Lietuvai liks vienintelis kelias – tai labai aiškių ir griežtų Espoo konvencijos reikalavimų kontrolė. Reikalavimas toks. Jeigu tokia elektrinė atsirastų, 24 valandų monitoringas tarptautinių saugos organizacijų bus būtinas, ir šito Lietuva tikrai reikalauja“, – sakė prezidentė.

Pasak jos, po įvykių Japonijoje, kai žemės drebėjimo pažeista atominė elektrinė ėmė skleisti radiaciją, saugumo reikalavimai turbūt visai atominėi energetikai visame pasaulyje.

Į Rusijos aukštąsias mokyklas plaukia pranešimai apie užminuotus pastatus

Maskva (BNS) – Maskvos valstybiniame Lomonosov universitete (MVU) buvo ieškoma bombos, apie kurią pranešė anonimas. Iš pagrindinio pastato buvo iškeldinti ten buvę žmonės, patalpas tikrino kelios kinologų grupės su tarnybiniais šunimis.

Pranešimas apie padėtą bombą gautas MVU rektorius elektroninio pašto adresu. Nuo kovo 9 d. elektroniniu paštu pranešimai apie užminuotus pastatus plaukė į daugelį Rusijos aukštųjų mokyklų: Maskvoje, Sankt Peterburge, Murmanske, Kaliningrade, Novosibirske, Tomske, Vladivostoke ir kituose miestuose. Tokius pranešimus apie užminuotus pastatus Rusijos aukštosios mokyklos pradėjo gauti po to, kai buvo pranešta, jog Maskvoje ieškomas įtariamasis mirtininkas iš Stavropolio, Viktor Dvorakovski, kuris gali organizuoti sprogdinimą Rusijos sostinėje.

JAV nepasirengusios radiacijos nuotėkiui

Washington, DC (ELTA) – JAV valstijų sveikatos apsaugos departamentų atliktas tyrimo rezultatai parodė, kad dauguma šalies valstijų nepasirengusios galimam radiacijos nuotėkiui.

Tyrimas apie valstijų pasirengimą galimai branduolinei krizei buvo atliktas dar 2010 metais, tačiau paviešintas po tragedijos Japonijos branduolinėje jėgainėje, kuri įvyko po stipraus žemės drebėjimo ir cunamio. Tyrimo rezultatai rodo, beveik

Ji sakė klausimą dėl elektrinės, kuri planuojama vos 50 kilometrų nuo Vilniaus, iškėlusį 2009 m., kai Baltarusijos prezidentas Aleksandr Lukašenka lankėsi Lietuvoje.

„Ir dvišaliame formate, ir liudininkų akivaizdoje esu labai griežtai pasakiusi, kad aikštelė, kai 50 kilometrų nuo kitos sostinės kitoje šalyje statoma elektrinė, labai nemaloni žinia Lietuvai, ir kad tai mums, ko gero, gali apsunkinti ateityje bet koki bendradarbiavimą su šita šalimi. Atsakymą gavau maždaug tokį: ‘O jūs Ignaliną nuo mūsų sienos patraukit’, – pasakojo D. Grybauskaitė. Tačiau kartu ji pabrėžė, kad Vilnius, „dar nėra nesaugiausia sostinė ir tokia nebus“.

Maskvos valstybinis Lomonosov universitetas. Corbis nuotr.

pusė iš 38 valstijų, kurios dalyvavo apklausoje, neturi parengusios plano nenumatytam radiacijos nuotėkiui panaikinti.

„Tyrimo rezultatai aiškiai rodo konkrečių valstijų sveikatos apsaugos žinybų nepasirengimą ir trūkumus, o tai reiškia, kad šalis labai prastai pasirengusi deramai spręsti galimą radiacijos padidėjimo problemą“, – teigiama Amerikos medikų sąjungos parengtame leidinyje, kur ir spausdinamos tyrimo išvados.

VERSLO NAUJIENOS

Redaktorė Loreta Timukienė • El. paštas: loretatim@gmail.com

LIETUVA

Seimas papildė gyventojų, priva-
lančių deklaruoti turtą, sąrašą. Nuo
šiول turtą deklaruoti turės ir akcinių
bendrovių, kurių akcininkė yra vals-
tybė ar savivaldybė, vadovai ir jų šei-
mos nariai, valstybės ir savivaldybės
įmonių vadovai ir jų šeimos nariai,
viešųjų įstaigų, kurių steigėja ar da-
lininkė yra valstybė ar savivaldybė,
vadovai ir jų šeimos nariai, sąjungų,
kurių steigėja yra valstybė ar savi-
valdybė, vadovai ir jų šeimos nariai.
Iki šiول kiekvienais metais deklaruoti
turimą turtą privalėjo politikai,
valstybės tarnautojai, teisėjai, pro-
kurorai, pareigūnai, įvairių komisi-
jų, tarybų, institucijų, finansuojamų
iš valstybės biudžeto, vadovai ir pan.,
taip pat jų šeimos nariai.

Lietuvos ir Švedijos elektros tilto
„NordBalt“ tiesimo darbai turėtų bū-
ti baigti iki 2015 m., po dvišalio susi-
tikimo patikino šių valstybių prem-
jerai. Bendras „NordBalt“ elektros
jungties ilgis turėtų siekti apie 450
km, o jos galia – 700 MW. Numatoma,
kad „NordBalt“ jungties naudojimas
prasidės 2016 m. sausį. Europos Ko-
misija yra skyrusi 131 mln. eurų
(452,3 mln. litų) finansavimą šiai
jungčiai, o visos projekto išlaidos ga-
li sudaryti apie 552 mln. eurų (1,9
mlrd. litų).

Išaugusios kuro kainos vis dau-
giau lietuvių veja pigesnio kuro nu-
sipirkti į Rusiją ir Baltarusiją. Dau-
giausia laukiančiųjų eilėje išvažiavi-
mo į Kaliningrado sritį – iš pasienio
vietovių. Benzino vežimas šiems
žmonėms jau seniai tapo verslu. Jie
nuo vieno litro parsivežtų degalų už-
dirba po litą. Kuro kainos pamažu
auga ir Rusijoje.

Augančios šildymo, maisto ir
degalų kainos gali būti dar ne viskas,
dėl ko artimiausiu metu teks nuken-
tėti lietuvių namų biudžetams. Eu-
ropos centrinis bankas (ECB) rengia
smūgį būsto paskolų turėtojams –
pranešta, kad banko nustatoma bazi-
nė palūkanų norma gali išaugti nuo 1
proc. iki 1,75 proc. Pagrindinis ECB
uždavinys yra išlaikyti ne didesnę
kaip 2 proc. infliaciją.

Jau aštuntą kartą Lietuvos atsto-
vai dalyvauja kasmetinėje didžiau-
sioje pasaulio kruizinės laivybos pa-
rodoje ir konferencijoje „Cruise
Shipping Miami 2011“. Jau daugiau
nei 25 metus paroda „Cruise Ship-
ping Miami“ pritraukia dešimtis tūks-

tančių lankytojų ir apie 1,000 daly-
vių iš daugiau nei 100 šalių. Lietuvos
stendas šiais metais Klaipėdą pris-
tatys kaip šiuolaikišką uostą ir mies-
tą. 2011 m. į Lietuvos uostamiestį
laukiama atplaukiant 37 kruizinių
laivų, t. y. šiek tiek mažiau nei per-
nai, kai Klaipėdą aplankė 45 laivai.

Pirkėjai Lietuvoje atkreipė dė-
mesį, kad maisto produktų gaminto-
jai gudrauja. Parduotuvėse jau sun-
ku rasti 200 g sviesto pakuočių. Daž-
niausiai pirkėjams siūlomi 170 ar 175
g pakeliai. Žinoma, jie kainuoja tiek
pat, kiek dar visai neseniai reikėjo
mokėti už 200 g. Mažesniais indeliais
dabar parduodama grietinė, jogur-
tas. Mažėja ir duonos kepalaiukai, ba-
tonai. Ir dažniausiai viskas – už anks-
tesnę, didesnio kiekio produkto kainą.

Sunkmetis nesumažino žmonių
gerumo, galeistingumo ir noro padėti
kitam ištikus nelaimei. Bet absurdiš-
ka, kad socialiniai darbuotojai iš lab-
daros gavėjų bemat atima socialines
išmokas. Lietuvoje populiarios tele-
vizijos laidos „Bėdų turgus“, per me-
tus vargus ir nelaimes patiriančioms
šeimoms išdalijančios apie 500,000
litų, vedėja Edita Mildažytė teigia,
kad siūlys taip pakeisti įstatymus,
jog valdininkai negalėtų aukų atimti.

Maisto produktus Lietuvoje dali-
ja trys nevyriausybines labdaros or-
ganizacijos: Lietuvos „Caritas“, Rau-
donojo Kryžiaus draugija ir Maisto
bankas. Didžiausia našta tenka „Ca-
ritui“, nes jis dalija paramą maždaug
75 proc. visų jos laukiančių varguo-
lių. Pernai tokių buvo 530,000, šiemet
– dar daugiau.

Valdžios atstovų raginimai kuo
greičiau užpildyti elektronines paja-
mų deklaracijas nemažai daliai gy-
ventojų įvarė baimės: „Sodrai“ pa-
teikus duomenis apie žmonių paja-
mas, šie staiga tapo skolininkais,
nors skolinga turėjo būti valstybė.
Kiek milijonų dėl priveltų klaidų bus
nuskaičiuota iš žmonių, valdininkai
neatskleidžia.

Farmacijos įmonėms Lietuva –
trečioji valstybė. Ligoniai Lietuvoje,
kaip ir Rusijoje bei Baltarusijoje, gy-
domi vaistais, kurie Vakarų Europos
šalyse tėra maisto papildai ir kainuo-
ja keliolika kartų pigiau. Žinovai
sako, kad Lietuvoje vaistų kainos
smarkiai išpūstos.

Žiežmarių šiltnamiuose baigia žy-
dėti svogūninės gėlės, jas pakeičia
gausus ciklamenų, sanpaulijų, rakta-
žolių, kalceolarijų, vėdrynų, svyrančių
našlaičių, karališkų pelargonijų, bego-
nių žydėjimas. Malonų kvapą skleidžia
ir aromatiniai prieskoniniai augalai –
bazilikai, čiobreliai, šalavijai, rozmar-
inai, pipirmėtės ir kt., auginami visus
metus. Gėlininkystės bendrovė „Žiež-
marių gėlės“ daugiau kaip 50 metų
augina vienmetes, daugiametes ir
kambarines gėles bei dekoratyvinius
krūmus, medelius. Naujai pastatytuose
bendrovės šiltnamiuose įrengtos mo-
dernios šildymo, vėdinimo, laistymo,
tręšimo sistemos; mikroklimatą palaiko
kompiuteriai; taupoma šiluma, pa-
lengvėjo priežiūros darbai.

PASAULIS

Padėtis Japonijoje smukdo Azijos akcijų rinką.

EPA nuotr.

Japonijos valdžios išlaidos žė-
mės drebėjimo padariniams įveikti
gali viršyti 180 mlrd. JAV dol., arba 3
proc. BVP. Specialistai spėja, kad tre-
čiai pagal dydį pasaulio ekonomikai
teks išleisti sugriautos infrastruk-
tūros atstatymo darbams rekordinę
sumą – didžiausią nuo Antrojo pa-
saulinio karo laikų. Padėtį apsunkina
ir tai, kad šiuo metu Japonijos
valstybės skola du kartus viršija
šalies BVP dydį, vertinamą maždaug
5 trln. JAV dol. Padėtį apsunkina di-
delė žaliavų išteklių kaina: vien tik
naftos kainos šiuo metu siekia aukš-
čiausią lygį per 2,5 metų. Vien tik at-
ominės elektrinės atstatymo darbams
prireiks 5 mlrd. dolerių.

Automobilių susivienijimai
„Nissan“ ir „Honda“ nusprendė vi-
siškai nutraukti produkcijos gamybą
visose savo gamyklose Japonijos teri-
torijoje dėl stipriausio šalies istori-
joje žemės drebėjimo. Tokį sprendi-
mą nulėmė dideli detalių tiekimo
sunkumai. Po galingų požeminių
smūgių kai kuriose „Nissan“ įmonė-
se Fukusimos ir Totigio prefektūrose
kilo gaisrai. Automobilių gamintoja
„Toyota“ taip pat laikinai uždarė sa-
vo surinkimo įmonę Ivatės prefektū-
roje. Uždaromų gamyklų rajone, kur
iki šiول juntamas padidėjęs seisminis
aktyvumas, smarkiai sutriko auto-
mobilių transporto darbas, nutrauk-
tas traukinių eismas.

Pirmasis iš Baltijos šalių gyven-
tojų į žurnalo „Forbes“ sudaromą
„dolerinių“ milijardierių sąrašą
greičiausiai gali būti įtrauktas vie-
nas iš prekybos tinklo „Maxima“ sa-
vininkų, lietuvis Nerijus Numavi-
čius. Jo turtas vertinamas 960 mln.
dol. Jis turi daugiausiai susivieni-
jimo „VP grupė“ akcijų ir jau gavo
leidimą padidinti valdomų akcijų
kiekį. „Forbes“ turtingiausiu pasau-
lio žmogumi išliko meksikietis Car-
los Slim. Telekomunikacijų magnato
turtas vertinamas daugiau kaip 74
mlrd. dol. Antroje vietoje yra vienas
iš „Microsoft“ ikūrėjų Bill Gates su
56 mlrd., trečioje – investuotojas War-
ren Buffett su 50 mlrd. dol. Iš viso są-
rašė – 1,210 milijardierių. Per metus
jų padaugėjo beveik 200. Supertur-
tuolių sostinė jau yra nebe New York,
o Maskva. Jei prieš 10 metų pusė mi-
lijardierių gyveno JAV, tai dabar to-
kių yra tik trečdalis. Azija šiuo metu
turi daugiau milijardierių nei Europa.

Jungtinių Valstijų milijardie-
riaus ir investuotojo W. Buffet inves-
ticinė bendrovė „Berkshire Hatha-
way“ už 9 mlrd. JAV dol. nori įsigyti
100 proc. chemijos bendrovės „Lub-
rizol“ akcijų. Už vieną „Lubrizol“ ak-
ciją „Berkshire Hathaway“ sumokė-
tų net po 135 JAV dol. Pernai bendro-
vės įplaukos siekė 5,4 mlrd. JAV dol.
„Lubrizol“ gamina cheminius pro-
duktus, kurie yra naudojami variklio
alyvos, metalo apdirbimo skysčių, as-
mens priežiūros ir farmacijos, medi-
cinos bei kitų produktų gamyboje.

Po sprogimų Japonijos atominė-
se elektrinėse atominės energetikos
pramonė patyrė sukrėtimą, – įvairių
valstybių valdžios atstovai suabejojo
jos saugumu, tačiau JAV vyriausybė
pasiūlė paramą atominės energeti-
kos sektoriui. Prezidentas Barack
Obama planuoja, kad JAV ir ateityje
bus gaminama atominė energetika.
Atominė energija – neatsiejama dalis
„Švarios energijos programos“, ku-
riai B. Obama stengiasi gauti para-
mą, siekiant sumažinti Amerikos
priklausomybę nuo naftos ir anglies.
JAV administracija įsitikinusi, kad
Amerikoje atominės elektrinės sau-
gios, nors dar neaišku, ar visuomenė
nenusiteiks prieš atominę energe-
tiką, be to, baiminamasi, kad vyriau-
sybė gali sugriežtinti finansavimą.

Vokietijos vyriausybė trims mėnesiams
pristabdė septynių senųjų Vokietijos
atominų elektrinių, paleistų dar praė-
jusio šimtmečio aštuntąjį dešimtmetį,
darbą.

EPA nuotr.

KAIP MIGRUOJANTYS PAUKŠČIAI

Pokalbis su Čikagoje viešėjusiu pagrindiniu teatru „Baltarusijos laisvasis teatras“

RAMUNĖ LAPAS

2011 m. vasario 21 d. po beveik mėnesį trukusių gastrolių „Baltarusijos laisvasis teatras“ atsisveikino su Čikagos žiūrovais. Tačiau neilgam – balandį trupė vėl turėtų sugrįžti į JAV, šiuo metu derinama nauja gastrolių programa. Paskutinis šio viešintelio Europoje pagrindinio teatro spektaklis „Būti Haroldu Pinteriu („Being Harold Pinter“ rež. Vladimir Ščerban), beje, suvaidintas 99-tą kartą (100-asis buvo Honkongo meno festivalyje, į kurį teatras išskrido iš Čikagos), tapo dviguba visuomenine akcija. Pirma, jame baltarusių aktorius, pabaigoje skaitančius politinių kalinių laiškus, pakeitė jų kolegos – Čikagos teatro ir kino aktoriai (Karen Aldridge, Phillip James Brannon, Mary Beth Fis „Frasier“ žvaigždė John Mahoney, Sandra Marquez ir Edward Torres). Antra, po spektaklio žiūrovai užrašinėjo atvirukus, adresuotus Baltarusijos KGB kalėjimuose sėdintiems žmonėms (kai kurių jų portretai, tarsi spektaklio dekoracijos pratęsimas, buvo iškabinti Chicago Shakespeare Theater fojė).

Į JAV dalyvauti New York festivalyje „Under the Radar“ teatras atvyko sausio pradžioje. Paaškęjęs, kad jiems pavojinga grįžti į namus, gastrolės buvo pratęstos Čikagoje. Kol kas baltarusiams pavyksta rasti laikinas gyvenimo ir vaidybos aikštes, tačiau kiek tai tęsis? Šis gyvybinis klausimas ir nulėmė mūsų pokalbio su vienu iš „Laisvojo teatro“ įkūrėjų ir meno vadovų Nikolaj Chalezin kryptį – ne tiek apie meną, kiek apie būtį.

– Kokia dabartinė Jūsų padėtis? Ar pasikeitė kas nors Jums būnant Amerikoje?

– Prieš mus su Nataša (Natalija Kaliada – teatro prodiuserė ir viena iš įkūrėjų, Nikolaj Chalezin žmona – R. L.), taip pat Tiom Žaliazniak (Artiom Žaliazniak – teatro vadybininkas – R. L.) sukurptos kriminalinės bylos – gresia iki 15 metų. Mums dabar grįžti į namus reikėtų važiuoti tiesiai į kalėjimą. Tampo tėvus – ir mūsų, ir Tioma, ir Oleg Sidorčik, ir Ira Jaroševič (O. Sidorčik, I. Jaroševič – teatro aktoriai – R. L.) – beveik pusės trupės. Iš mūsų giminaičių bando išgauti, kur mūsų jaunesnioji dukterė, nors puikiai turėtų žinoti, kad ji su mumis. Mes juk vykome į Ame-

Spektaklio plakatai.

riką kaip bėgliai. Sausio 3 turėjome išskristi iš Minsko, tačiau pakeitėme bilietus ir išskridome iš Maskvos. Baltarusiją palikome kas kaip – pakeleiviniais sunkvežimiais, autobusais, taksi. Taktika pasitvirtino – sausio 3 d. KGB laukė mūsų Minsko oro uoste.

– Kriminalinės bylos – už ką? Kuo Jūs kaltinami?

– 19 straipsnis – masinių neramumų organizavimas. Pas mus dabar Baltarusijoje yra apie 40 politinių kalinių.

– Tai Jūs persekiojami ne dėl spektaklių?

– Greičiau dėl įtakos, kurią mes skleidžiame – ne tik žmonėms, bet ir tarptautinei politikai. Būdami JAV dalyvavome konsultacijose su JAV vyriausybe, Valstybės departamentu, Nataša susitiko su Valstybės sekretore Hillary Clinton, skaitė pranešimą apie represijas Baltarusijoje Senate, Tarptautinių santykių komiteito klausymuose.

– Turbūt tai dar labiau siutina Baltarusijos valdžią?

– Tai natūrali valdžios reakcija. Mes atvirai pasisakėme už JAV sankcijas Baltarusijai, už spaudimą režimui, ir mūsų pasiūlymai JAV vyriausybės buvo priimti.

– Tačiau ilgas buvimas Amerikoje, susitikimai ir palaikymo akcijos nepadėjo Jums atsakyti į

pagrindinį klausimą – kas toliau?

– Mes vis dar tarp žemės ir dangaus. Čia mūsų irgi niekas nelaukia. Gali pasiūlyti statusą (pabėgėlio – R. L.), bet to mums neatsakys nė viena šalis, nes esame persekiojami baudžiamojo kodekso. Kita vertus, būti išlaikomiems valstybės jauniems, sveikiems žmonėms ir laukti, kol galėsi įsitaisyti dirbti padavėju? Tai juokinga, turint galvoje, kad mūsų trupė japonų specialistų buvo įtraukta į pasaulio aktualaus teatro geriausių dešimtuką. Galime, žinoma, išsiskirstyti ir rūpintis kiekvienas savo likimu. Kas būtų irgi keista, nes reikėtų, kad ko neprivertė mūsų padaryti namie, darome atsidūrę demokratiniėje valstybėje. Kol kas aišku tik viena: visi mūsų draugai sėdi kalėjime; mes grįžtame – įsitaisme gretimose kameroose.

– Kaip Jūs vertinate kitų valstybių politiką Baltarusijos atžvilgiu?

– Egzistuoja tam tikros bendro sugyvenimo taisyklės – šalių, tautų, žmonių, šeimų. Baltarusiją visas pasaulis pripažįsta kaip paskutinę Europoje diktatūrą. Kiekviena šalis puikiai supranta, kaip kovoti su diktatūra – neiti į jokias derybas, nesiūlyti ekonominės pagalbos, kreditų. O Baltarusijos atžvilgiu visa tai kažkodėl tęsiasi: teikiamos paskolos, europinės kompanijos aktyviai bendradarbiauja, beveik kasdien mus pasiekia informacija apie sudaromas sutartis. Ir jos sudaromos ne šiaip kaž-

R. Lapas nuotr.

kokių šalelių, o į stipriausių dešimtuką įeinančių ES valstybių. Apie kovą su diktatūromis galima pasakyti labai paprastai – yra politinė valia arba jos nėra. Aš jaučiu, kad Europoje tos politinės valios nėra. Kol kas padėtis ir toliau bloga. Kasdien daromos kratos. Kasdien suiminėjami žmonės. Kasdien vyksta tardymai. Praeis mėnuo, ir tai taps norma. Visi sakys – na, ten tiesiog toks režimas. Baigėsi Vasilij Parfenkov teismas – jis buvo aikštėje gruodžio 19 d. Nepateikta nė vieno jo kaltės įrodymo. Liudininkai – milicininkai, kurie sakė, kad jis rėkė, mušėsi, keikėsi ir t. t. V. Parfenkov gauna 4 metus griežtojo režimo. Neegzistuojant jokiai įrodymų bazei (po jo buvo nuteisti dar keli gruodžio 19 demonstracijų dalyviai – R. L.). Jeigu tai atsitiktų, tarkime, kam nors iš Lietuvos prezidentės giminaičių, manau, jos kalba būtų kitokia. Ji galbūt negalvotų, kad tai – šalies vidaus reikalas. Hitler irgi iki tam tikro laiko buvo „Vokietijos vidaus reikalas“.

Reikia suvokti, kad egzistuoja diktatoriai, kuriems nuspėjami į tuos mūsų „užkalbėjimus“, kad demokratija yra geriau. O kokia ES reakcija? Uždrausta įvažiuoti į ES šalis 150 žmonių. Štai ir visos europiečių sankcijos.

– Tada pasakykite konkrečiai – kokių žingsnių Jūs lauktumėte iš išorinio pasaulio?

– Iš išorinio pasaulio mes laukiame griežtų sankcijų. Dabar kas gaunasi? Lukašenka gauna begalinius kreditus, kurie leidžia jam sumokėti procentus už ankstesnius kreditus. Ekonomikos Baltarusijoje kaip ir nėra – yra kreditų piramidė. Už tuos pinigus jis išlaiko kalėjimus, 150,000 specialiųjų milicijos tarnybų darbuotojų. Pas mus pats didžiausias Europoje milicininkų nuošimtis – šimtui gyventojų tenka, berods, vienas milicininkas. Ekonominės sankcijos nutrauktų šitos armijos finansavimą. Taip pat politinės sankcijos, pilietinės visuomenės palaikymas – kol kas visa tai deklaracijų lygyje. ES paskelbė, kad palaikys radijo stotį ir telekanalą („Belsat TV“ – R. L.) Lenkijoje, bet nei vienas, nei kitas nepasiekia Baltarusijos. Pasiekia palydovines lėkštes, kurios pas mus uždraustos, jas reikia registruoti.

„Baltarusijos laisvojo teatro“ aktoriai viešnagės Čikagoje metu.

Sergey Elkin nuotr.

– O pačios Baltarusijos viduje – pakanka palaikymo opozicijai?

– Na, išėjo juk, nepaisant gądinimų kalėjimais, į gatves 50,000 tautinių žmonių. Bet prieš juos išėjo 20,000 ginkluotų. Baltarusijos viduje viskas būtų kitaip, jeigu būtų palaikymas iš kitur. Kol kas visi šalies pinigai eina milicijos išlaikymui. Ten algos du, tris ar net penkis kartus didesnės, žinoma, jie ir tarnauja atitinkamai.

– Jūs vykstate į Honkongą, po to – Londoną, o kas toliau?

– Honkonge vyksta stambus meno festivalis, mes buvome pakviesti į jį su dviem spektakliais, o Londone laukia daug derybų – teatro, politikos, visuomeniniais klausimais. Nataša skaitys pranešimą konferencijoje, kurioje dalyvaus vedantieji pasaulio intelektualai. Vaidinsime spektaklį britų parlamento nariams. Po to turėtume sugrįžti į Ameriką – rengiamos dar vienos gastrolės, kurios apimtų St. Louis, New York, Čikagą, Phoenix... Sunku viską suderinti per tokį trumpą laiką. Visi nori, bet reikia rasti finansavimą, o sumos – nemažos. Jeigu neišeitų suorganizuoti ilgesnį turą, suvaidinsime keletą spektaklių ir grįšime... nežinau kur. Kur nors važiuosime. Kol nepasibaigs puslapiai pase ir vizos, sugebėsime kažkaip judėti. Tai toks išbandymas, kurį reikia pereiti. Jeigu pavyks – gyvens teatras, jeigu nepavyks – gal atsiras knyga apie tai, kaip neišgyvena savarankiškai teatras šiuolaikinėmis sąlygomis. Per savo tinklaraštį (blogą), aš bet kurioje šalyje surasiu žmonių, kurie suteiks mums pastogę. Tačiau kad teatras išgyventų... Čia veikia visai kiti dėsniai. Tai jau kolektyvinio išgyvenimo klausimas. Europoje, įsivaizduoju, dar galima bandyti kreiptis į vyriausybes, visuomenines struktūras. Amerikoje, kur viskas remiasi privačia iniciatyva, tai beprasmė. Galima tik bandyti sudominti rėmėjus, tačiau kuo amerikiečių investuotoją gali sudominti teatras iš šalies, kurios pavadinimą jis girdi pirmą kartą? Kevin Spacey, kuris vadovauja vienam iš didžiausių Anglijos teatrų „The Old Vic“, atvykęs į New York pasiūlė mums spektaklio, siūlė savo repeticijų aikštelę. Bet dešimties žmonių kolektyvui pragyventi Anglijoje reikia daug pinigų. Ir, aišku, iškyla klausimas dėl vizos. Arba tada jau reikia gauti statusą, o dešimties žmonių statusas vyriausybei kainuotų kelis milijonus... Neišsprendžiamas atvejis.

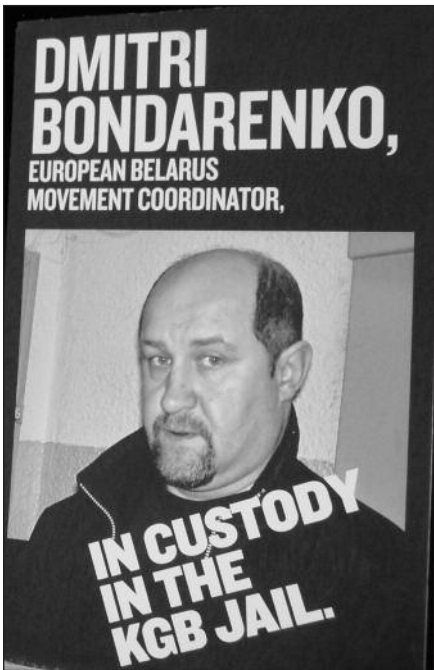
– Tai didžiausia problema, jei gerai suprantu, yra išsilaikyti grupei kaip vienetui?

– Individualiai kiekvienas iš mūsų galime sėkmingai dirbti. Bet yra unikali grupė, kuri buvo kuriama šešeta metų, pradėjusi nuo nulio, o dabar žinoma visame pasaulyje. Teatras, apie kurį „The New York Times“ per dvi savaites parašė tris straipsnius. Londone per trupės gastroles 2008 m. spektaklis „Būti Haroldu Pinteriu“ visų vedančiųjų leidinių buvo įvertintas penkiomis žvaigždutėmis, o „Guardian“ paskyrė visą puslapį, paskelbdamas mus sezono atradimu (beje, tuomet prieš pat savo mirtį spektaklį spėjo pamatyti ir Harold Pinter – R. L.). Tačiau tai mažai ką reiškia mūsų kasdieniniame gyvenime. Kine tokia istorija gali būti graži – kas nors pastebi ir pakeičia gyvenimą... Mes neturime iliuzijų. Kai kurios šalys greitai užmiršo savo pačių praeitį – kalbu ne tik apie nau-

jas demokratijas, bet ir apie senas. Na, bet žmonės turi teisę gyventi kaip jiems patogiu, tai mes suprantame. Ir aš nesu užsigavęs ant pasaulio. Iš tikrųjų laikau save sėkmingu ir gana laimingu žmogumi. Dar jeigu vyresnįjį vaiką ir tėvus galėčiau pamatyti, būtų visai gerai.

Apie teatrą

Spektaklis „Būti Haroldu Pinteriu“, kurį „Baltarusijos laisvasis teatras“ rodė tarptautiniame alternatyvaus teatro festivalyje „Under the Radar“ New York, o po to vaidino Čikagoje, sukurtas naudojant šešių H. Pinter pjesių („Kalnų kalba“, „Vienas kelyje“, „Grįžimas namo“, „Seni laikai“, „Iš pelenų į pelenus“, „Nauja pasaulio tvarka“) tekstus, rašytojo kalbą priimant Nobelio premiją (2005) bei Baltarusijos politinių kalinių liudijimus. Spektaklis pasakoja apie prievartą ir smurtą – šeimoje, valstybėje, vienos valstybės kitai.

„Baltarusijos laisvąjį teatrą“ 2005 metais įkūrė sutuoktiniai – dailininkas, dramaturgas ir žurnalistas Nikolaj Chalezin ir istorikė, prodiuserė Natalija Koliada. Išleistame „Manifeste“ buvo skelbiami teatro siekliai: „provokuosime žiūrovų emocijas, versdami juos mąstyti, tikėti ir pergyventi kartu; skelbsime aktualaus teatro idėjas, teatro, laisvo nuo ideologinių tabu, konjunktūros ir konformizmo; pritrauksime į teatrą naują žiūrovą – nepriimančių falšo, melo ir kvailumo; nuosekliai ginsime savo teisę į kūrybinę laisvę“.

Jau pirmuoju savo pastatymu teatras atkreipė Baltarusijos specialiųjų tarnybų dėmesį – su visomis iš to sekančiomis pasekmėmis. Jį atsakyta registruoti, jis neturi patalpų, kituose teatruose ar mokslo įstaigose dirbę kolektyvo nariai neteko savo darbo vietų. Spektakliai vaidinami slapta netradicinėse erdvėse (klubuose, butuose, net miške ar karių kapinėse!), improvizuotose scenose, žiūrovai apie juos sužino per SMS žinutes. Saugūs nesijaučia nei spektaklio žiūrovai, nei kūrėjai, nei jų šeimos nariai. Vadovai ir aktoriai buvo ne kartą suimti. Paskutinytis atvejis – po gruodžio 19 d. demonstracijų keturiolikai valandų buvo su laikyta teatro prodiuserė Natalija Koliada, beveik iki Naujųjų Metų kalėlime išbuvo vadybininkas Artiom Žaliazniak.

Ramunė Lapas – baigė teatrologiją. Ilgametė radijo laidų vedėja. Pastaraisiais metais bendradarbiauja išsivijos spaudoje, rašo kultūros ir meno klausimais.

CHIRURGAI

Dr. PETRAS V. KISIELIUS
INKSTŲ, PŪSLĖS, PROSTATOS
GYDYMAS BEI CHIRURGIJA
Center for Health
1200 S. York, Elmhurst, IL 60126
630-941-2609

VIDAUS LIGOS

EDMUNDAS VIŽINAS, M.D., S.C.
VIDAUS LIGŲ GYDYTOJAS
Kalbame lietuviškai
6918 W. Archer Ave. St. 5 ir 6
Chicago, IL 60638
Tel. 773-229-9965
Valandos susitarus

AKIŲ LIGOS

ARAS ŽLIOBA, M.D.
AKIŲ LIGOS – CHIRURGIJA
219 N. Hammes Avenue
Joliet, IL 60435
Tel. 815-741-3220

ŠIRDIES IR KRAUJAGYSLIŲ LIGOS

VIDAS J. NEMICKAS, M.D.
KARDIOLOGAS – ŠIRDIES LIGOS
7722 S. Kedzie Ave.
Chicago, IL 60652
Kab. tel. 773-471-3300

DANTŲ GYDYTOJAI

Dr. JOVITA KERELIS
DANTŲ GYDYTOJA
9525 S.79 th Ave., Hickory Hills, IL
Tel. 708-598-8101
Valandos susitarus

EUGENE C. DECKER, DDS, P.C.

DANTŲ GYDYTOJAS
Lietuviams sutvarkys dantis už prieinamą kainą
Susitarimui kalbėti angliškai arba lietuviškai
4647 W 103 St, Oak Lawn, IL
55 E Washington, Ste 2401,
Chicago, IL
Tel. 708-422-8260

Besiblaškanti opozicija

Atkelta iš 2 psl. poziciją. Kita vertus, esama ir rizikos, kai pertempama styga ar nusišnekama. Ne visi žavėjosi, kai dalis Seimo narių sukubo ginti „Gazprom“ nuo „blogos“ Lietuvos Vyriausybės puolimo. Mačiau, kitas interpeliacijos taikiny bus aplinkos ministras Gediminas Kazlauskas. Jis labiausiai pažeidžiamas. Abejojama šio ministro sąžiningumu, savo priešiško neslepia prezidentė. G. Kazlauskos pašalinimas interpeliacijos tvarka sukeltų krizę, nes Arūnas Valinskas ir jam ištikimi Seimo nariai veikiausiai pasitrauktų iš valdančiosios koalicijos. Bet kaip tik dėl šios priežasties valdančioji dauguma laikysis išvien. Interpeliacijų gausa rodo opozicijos vaizduotės stoka, negebėjimą rasti kūrybiškesnių priemonių mesti iššūkius valdančiajai daugumai ir prisidėti prie šalies valdymo. Antra vertus, nereikia perdėm griežtai smerkti interpeliacijų. Tai – politinis šou, kuris gaišina laiką ir nukreipia dėmesį nuo svarbesnių klausimų.

Bet interpeliacijos nėra savaime kenksmingos. To negalima pasakyti apie dažnėjančią opozicijos polinkį kreiptis į Konstitucinį Teismą (KT), kai jai nepasiseka užkirsti kelio kokiam nors įstatymui priimti. Opozicija įtraukia KT į politines kovas, vildamasi, kad KT suteiks pergalę, kurios ji nepajėgė iškovoti nei Seime, nei per rinkimus. Tai grėsmingas poslinkis, nes kreipimaisi į KT dėl Konstitucijos gynimo griaua šalies konstitucinius pagrindus, pažeidžia ir iškreipia valdžių padalijimo principą. Šiuo požiūriu interpeliacijos yra mažesnis blogis.

Alfa.lt

Kęstutis K. Girnius – žurnalistas, publicistas, politikos apžvalgininkas, pedagogas, istorikas. Dirbo „Laisvosios Europos“ radijuje, buvo „Laisvosios Europos“ radijo lietuvių ir centrinių žinių tarnybų direktorius. Nuo 2007 m. dėsto Vilniaus universitete. Lietuvos katalikų mokslų akademijos narys.

IEŠKO DARBO

* Moteris ieško žmonių priežiūros darbo su gyvenimu. Galimi pakeitimai ar gali išleisti atostogų. Tel. 773-808-0011.

* Moteris ieško pagyvenusių žmonių priežiūros darbo. Patirtis, rekomendacijos. Gali pakeisti bet kurią savaitės dieną. (Gali dirbti vyras ir žmona kartu). Tel. 312-307-4619.

ATLANTIC Express Corp. 1-800-775-SEND www.atlanticexpresscorp.com

Ocean Freight

Krovinių gabenimas laivu į visas pasaulio šalis.

Auto Export

Automobilių pirkimas bei siuntimas į visas pasaulio šalis.

Small Packages

Smulkių siuntinių siuntimas bei pristatymas į namus Lietuvoje, Latvijoje, Estijoje

Air Freight

Krovinių gabenimas lėktuvu į visas pasaulio šalis.

Trucking

Krovinių pervežimas visoje Amerikoje.

8801 78th Ave Bridgeview, IL 60455 Tel. 1 708-599-9680 Fax. 1 708-599-9682 Tel. 1 800-775-7363

HIUTENFELD, VOKIETIJA

Nepriklausomybės šventėje – valdžios atstovai iš Lietuvos

Vasario 26 d., šeštadienį, Hiutenfelde, Vokietijoje vyko tradicinis iš įvairių Vokietijos kraštų lietuvių kasmet suburiantis Lietuvos Nepriklausomybės minėjimas. Hiutenfeldo miestelio savivaldybės salėje vykusį renginį organizavo Vokietijos Lietuvių Bendruomenė, (VLB) Vasario 16-osios gimnazija bei Europos lietuvių kultūros centras (ELKC). Į renginį iš Lietuvos atvyko LR Vyriausybės kancleris Deividas Matulionis, LR ūkio viceministras Daumantas Lapinskas, Kauno laisvosios ekonomikos zonos direktorius Vytautas Petružis bei Kauno rajono mero patarėjas Zigmas Kalesinskas. „Džiaugiamės ir jaučiamės pagerbti, kad Lietuvos valdžios atstovai drauge su mumis Lietuvos Nepriklausomybę mini būtent čia, lietuviškoje salelėje Vokietijoje. Tai mums – didelis pripažinimas, veiklos bei pastangų lietuvių išlaikyti įvertinimas“, – sakė Vasario 16-osios gimnazijos kuratorijos pirmininkas, (ELKC) direktorius Rimas Čuplinskas.

Nepriklausomybės minėjimo programa prasidėjo ankstyvą popietę lietuviškomis katalikų ir evangelikų pamaldomis, kurias laikė vyskupas Eugenijus Bartulis iš Šiaulių ir evangelikų kun. Valdas Jelis iš Hageno. Rennhofo pilyje atidaryta ELKC surengta žymaus Lietuvos ekspeditoriaus, tremties vietų tyrėjo Gintauto Alekno paroda „Misija: Sibiras. Tremties pėdsakais“. Parodą atidarė R. Čuplinskas, parodos globėjas Mindaugas Butkus, sveikinimo žodį tarė parodos autorius Gintautas Alekna. Atidarymo metu buvo rodoma G. Alekno ekspedicijų metu filmuota medžiaga, lankytojai turėjo galimybę pabendrauti su autoriumi. Svečiams apžiūrėjus parodą, šventė persikėlė į Hiutenfeldo miestelio savivaldybės salę.

Nuskambėjus Lietuvos ir Vokietijos himnams, programą pradėjo VLB valdybos pirmininkas A. Šiuždinis, prisimindamas kovojusius ir žuvusius kelyje į Nepriklausomybę. „Laisvė – pirmasis ir tikrasis žmogaus ir visos tautos laimės ir gerovės šaltinis. Netekti laisvės – netekti galimybės augti ir tobulėti. Vergija ne tik žemina tautos vardą, bet menkina jos valią ir dvasią. Lietuvių tautos laisvė išpirkta tauriausių Lietuvos žemės vaikų gyvybėmis“, – tylos minute pagerbti žuvusiuosius 1991 m. sausio 13-ąją kvietė pirmininkas. Vasario 16-osios gimnazistei Gretai Kve-

darauskaitei atliekant E. Masytės dainą „Laisvė“, ekrane buvo rodomos Lietuvos kovos už laisvę akimirkos ir žuvusiųjų nuotraukos.

Šventinę prakalbą pasakė LR Vyriausybės kancleris D. Matulionis. Kancleris vokiškai kreipėsi į susirinkusius Hesseno žemės valdžios, Bergštrasės apskrities bei Lampertheimo miesto savivaldybės atstovus ir išreiškė jiems didžiulę padėką už ilgametę paramą Vasario 16-osios gimnazijai: „Jūsų parama suteikia lietuviams vaikams galimybę Vokietijoje mokytis ir įgyti išsilavinimą gimtąja kalba ir tuo įprasmina mūsų šalių draugystę ir bendradarbiavimą“. D. Matulionis taip pat padėkojo už Vokietijos lietuvių indėlį ilgus dešimtmečius puoselėjant Vasario 16-osios vertybes – patriotiškumą, tautiškumą, laisvės troškimą, lietuvių kalbą, lietuviškus papročius, už aktyvų Lietuvos vardo užsienyje garsinimą bei už investicijų ir ekonominių šių dviejų šalių ryšių skatinimą. „Šaltojo karo metais Romuvos pilis tapo Lietuvos ambasada Vokietijoje, didelė dalis šviesuolių subrendo būtent čia, Vasario 16-osios gimnazijoje. Esu įsitikinęs, kad Gimnazijos veikla padėjo ir tebededa užmegzti glaudesnius ryšius ne tik tarp visame pasaulyje išsibarsčiusių lietuvių, bet ir tarp Vokietijos ir Lietuvos.“

Savo prakalboje kancleris apžvelgė pasaulinės ekonomikos krizės Lietuvoje sukeltas problemas ir pasiūlyė pirmaisiais atgyjančios ekonomikos daigais – atsigaua pramonė ir vidaus vartojimas, Lietuvos eksportas auga greičiausiai visoje Europos Sąjungoje, 2010-aisiais ekonomika paaugo 1,5 proc. Kancleris viliasi, kad už kelių metų pasauliui galės prisistatyti atsigavusi, atsinaujinusi Lietuva. „Turime puikų turtą – veiklius, kūrybingus, išsilavinusius žmones. Turime jį kuo geriau išnaudoti ir skatinti, kad galėtume džiaugtis ir pasaulyje varžytis savo intelektualiais produktais.“

Prakalbos pabaigoje kancleris Vasario 16-osios gimnazijai įteikė Vasario 16-osios akto faksimilę ir perdavė Gimnazijos vokiečių kalbos mokytojai Ronaldui Tesnau LR Švietimo ministro padėkos raštą už nuosirdų ilgametį darbą ir aktyvią visuomeninę veiklą.

Susirinkusiuosius Nepriklausomybės proga sveikino LR ūkio viceministras Daumantas Lapinskas, LR ambasadorius Vokietijoje Mindaugas

Mažiausieji minėjimo dalyviai – Hiutenfeldo šeštadieninės lituanistinės mokyklėlės „Kiškių klubas“ nariai.

Butkus, LR garbės konsulas prof. dr. Wolfgang Freiherr von Stetten, Hesseno žemės parlamento narys Frank Sürmann ir Bergštrasės apskrities viršininko pavaduotojas Thomas Metz. Bergštrasės regiono istorinį periodinį leidinį „Geschichtsblätter Kreis Bergstraße“, kuriame aprašyta Gimnazijos istorija, Gimnazijai įteikė jo autorius Heinz Klee. Oficialią dalį nuotaikingu pasirodymu baigė mažiausieji minėjimo dalyviai – Hiutenfeldo šeštadieninės lituanistinės mokyklėlės „Kiškių klubas“ nariai.

Meninę minėjimo programą pristatė Vasario 16-osios gimnazijos moksleiviai – jaunesniųjų ir vyresniųjų bei merginų tautinių šokių grupės, jaunesniųjų ir vyresniųjų mokinių orkestrai, gimnazistų vokalinis ansamblis. Gimnazistų programoje – audringų plojimų palydėti liaudies šokiai, instrumentiniai kūriniai, choro atliktos lietuviškos estados dainos bei žiūrovus sužavėjusi Artūro Noviko aranžuota sutartinė „Sodauto“. Gimnazistai bei meno vadovai Audronė ir Gintaras Ručiai buvo šiltai pasveikinti ir apdovanoti VLB pirmininko A. Šiuždinio.

Audringais plojimais buvo palydėti gimnazistų liaudies šokiai.

Po minėjimo programos daina ir šoku susirinkusius iki vėlaus vakaro linksmino Vokietijos lietuvių pamėgta netradicinio folkloro grupė iš Šiaulių „Kitava“, garuojančiais cepeliniais pasisotinti kvietė Vasario 16-osios gimnazijos virėjos, pyragu ir kava vaišino Vokietijos lietuvių jaunimo sąjungos atstovai. Renginyje apsilankė apie 400 žmonių.

Vokietijos LB informacija

LONDON, JUNG TINĖ KARALYSTĖ

Ar Lietuva išmoks gyventi su savo diaspora?

RIMANTAS VINGRAS

Kovo 11–12 dienomis Lietuvos ambasados ir kelių lietuviškų organizacijų kvietimu Londone ir Cambridge lankėsi Europos Parlamento narys prof. Leonidas Donskis. Apsilankymo metu jis skaitė tris paskaitas – dvi anglų kalba ir vieną lietuviškai. Pirmoji, organizuota Britanijos-Lietuvos draugijos, vyko University College London. Paskaitoje, kurios tema „Dvi Europos, priverstos“, L. Donskis pabrėžė, jog Rytų Europos sąvoka, kurią dažnai naudojame kultūros prasme, iš esmės yra paviršutiniška ir dirbtinė. Tai lyg iš XVIII amžiaus besidriekianti nuostata, dalijanti žmones į „apsišvietusius ir išsilavinusius“ vakariečius (Respublica literaria) ir „barbariškus“ rytiečius, kuri neturi pagrindo šiandieninėje Europoje. Prelegento teigimu, mūsų dienomis niekas neturi teisės į vieną istorijos aiškinimą. Tiek viena, tiek kita pusė galėtų būti imlesnė viena kitos patirčiai. Pavyzdžiui, Rytų Europos tautos galėtų praturtinti vakariečių patirtį sugebėjimu užmegzti dialogą tarp kultūrų.

Paskaita „Lietuva XXI amžiaus pradžioje: dilemos, viltys ir nusivylimai“ vyko Lietuvos ambasadoje ir buvo surengta bendradarbiaujant su Londono „Santaros Šviesos klubu“. Iš kitų susitikimų ši paskaita buvo neformaliausia ir išsiskyrė nuoširdžiu bendravimu: teiginiai, išsakyti

Parodą „Misija: Sibiras. Tremties pėdsakais“ atidarė parodos autorius Gintautas Alekna.

Prof. Leonidas Donskis.

Mirus

A † A

Inž. EUGENIJUI BARTKUI

Nuoširdžią užuojautą reiškiamo žmonai, mielai DANGUOLEI, dukrai VIVAI ir sūnui DARIUI su šeimomis.

Jungiamės su Jumis maldoje.

Roma ir Jonas Mildažiai
Aušra ir Karl Zarins

paskaitoje, tapo pretekstu diskusijai. L. Donskiui puikiai pavyko įtraukti susirinkusius į pašnekesį apie Lietuvos problemas, idėmiai išklausančią, kaip žmonės jas jaučia čia, Londone, ir tiksliai apibendrinant jų pasisakymus.

Pakutiniają paskaitą L. Donskis skaitė Cambridge, kur susirinko Cambridge ir Oxford akademinė lietuvių bendruomenė. Paskaitos tema buvo „Mažųjų šalių identitetas ir dilemos Europos Sąjungoje“. Pradėdamas išvalgomis iš čekų rašytojo Milano Kundara romano „Nepakeliamas būties lengvumas“, profesorius pateikė Levo Karsavino, Vosylio Sezemano, Stasio Šalkauskio ir kitų, kurie pasirinko gyventi ir kurti Lietuvoje, pavyzdžius ir pabrėžė bendražmogiškąją jų darbų svarbą. Pranešėjas sakė, jog tapatybė yra ne vien tai, ką apie save galvojame, bet ir tai,

ką kiti apie mus mano.

Susitikimuose prof. L. Donskiui buvo pateikta pačių įvairiausių klausimų, kuriuos vargu ar būtų galima kaip nors sugrupuoti – nuo Lietuvos gyvenimo aktualijų iki padėties Libijoje. Tačiau vienas ir tas pats klausimas buvo užduotas visuose susitikimuose – tai emigracija ir jos padariniai Lietuvai. Profesorius atsakė, jog pasirinkti, kur gyventi, yra žmogaus teisė; nerimą kelia ne pati emigracija, bet jos mastai. L. Donskio nuomone, pagrindinė pastanga turėtų būti kurti tokią šalį, tokią Lietuvą, kurioje būtų patrauklu gyventi. Kita vertus, emigracija jau parodė, kad išmoko gyventi su Lietuva; klausimas yra, ar Lietuva išmoks gyventi su savo diaspora?

Rimantas Vingras – Londono „Santaros-Šviesos“ klubo narys.

„Apie mirusius – arba gerai, arba nieko“, bet kaip ilgai?

Atkelta iš 3 psl. vaikams, anūkams ir visuomenei. Taip pat svarbu, kad tokie atsiminimai patektų į sandėliuojamus archyvus, kuriuose yra kaupiamas neįkainojamas turtas.

Šias eilutes rašydamas prisiminiau, kad turiu rankraštinių aprašymų apie keletą jau mirusiųjų asmenų. Tie mano aprašymai tikrai netiko nei atsisveikinimo vakarui, nei nekrologui. Nežinau, kaip ilgai laukti, kad galėčiau tuos rankraščius pa-

siųsti į archyvus. Kažkaip jaučiu suvaržymą šio rašinio antraštėje duoto įsako, kad apie mirusius arba gerai, arba nieko. Tad klausimas lieka neatšakytas – nuo kada apie mirusiųjų galima sakyti visą teisybę?

Romualdas Kriaučiūnas – klinikinis psichologas, 2005 m. gavęs JAV LB Kultūros tarybos Žurnalistikos premiją už ilgalaikį darbą žinias-klaidoje.

Kai kam nors iš „mūsų“ pasiseka

Atkelta iš 5 psl. universitetinių leidyklų Amerikoje. Įsteigta 1891 metais, ji yra didžiausia universitetinė leidykla pagal išleistų leidinių, darbuotojų skaičių ir pajamas. Per metus išleidžiama maždaug 180 naujų knygų. Tad nuo leidyklos įsteigimo išleista per 11,000 knygų, tarp jų – 20 Nobelio laureatų knygų. Tarp išleistų autorių – mokslininkai, profesoriai, romanistai, žurnalistai. Kartas nuo karto išleidžiama rašytojo „pirmoji knyga“. Taip pat leidykla skiria dėmesį vietinės reikšmės knygoms apie Čikagą ir apylinkes.

„University of Chicago Press“ interneto svetainėje Daivos knygą galima rasti biografijos ir laiškų skyriuje (Biography & Letters). Tarp tame skyriuje paminėtų knygų yra: „Royko in Love“ – žurnalisto, Pulitzerio prizo laureato Mike Royko, rašiusio kasdieninius vedamuosius trims Čikagos miesto laikraščiams, laišškai žmonai Carol (2010); Ingmar Bergman „The Magic Lantern, An Autobiography“ (2007); Edmund Blunden

„Undertones of War“, poeto autobiografija apie Pirmąjį pasaulinį karą (2007) ir Wesley Adamczyk „When God Looked the Other Way: An Odyssey of War, Exile and Redemption“ (2004) – apie Sovietų Sąjungos nusi Kaltimus prieš lenkų tautą, masinius trėmimus ir vienos šeimos išsigelbėjimą.

Daiva profesoriauja Eastern Illinois University, kur dėsto anglų kalbą ir kūrybinį rašymą. Ji apsigynė magistrės ir daktarės laipsnius University of Illinois at Chicago. Jos moksliniai ir literatūriniai darbai pasirodė įvairiuose moksliniuose bei literatūros leidiniuose. Daiva dirbo, rašė, parašė, ir jos knyga išleido gera leidykla. Mums belieka ją pasveikinti ir pasidžiaugti jos sėkme.

Pranešimas skaitytas per Filisterių skautų sąjungos Čikagos skyriaus surengtą Daivos Markelytės knygos pristatymą vasario mėn. 25 d. Pasaulio lietuvių centro Dailės muziejuje.

Palauk, mažyte, mūs,
Šaltam mirties sapne;
Kol sielvarto keliu
Ateisim pas Tave.

K. Grigaitytė

Atėjau...

A † A

URŠULĖ BALSUS

(Lietuvninkaitė-Lipčienė)

1912.10.10–2011.03.14

Liūdesyje liko: duktė Nijolė su vyru Arnoldu Voketaičiu; sesuo Marija Valiukevičienė Lietuvoje, brolienė Adelė Lietuvninkienė Čikagoje, giminės Amerikoje ir Lietuvoje, globėja Aufrozina Keserauskienė su šeima.

Velionė bus pašarvota penktadienį, kovo 18 d. nuo 3 v. p. iki 9 v. v. Brady-Gill laidojimo namuose, 2929 W. 87th St., Evergreen Park, IL.

Laidotuvės įvyks šeštadienį, kovo 19 d. Iš laidojimo namų 9:30 val. ryto velionė bus atlydėta į Švč. Mergelės Marijos Gimimo bažnyčią, kurioje 10 val. ryto bus aukojamos šv. Mišios už jos sielą. Po Mišių a. a. Uršulė bus palaidota Šv. Kazimiero lietuvių kapinėse.

Norintieji aukoti a. a. Uršulės prisiminimui, prašome aukoti Lietuvos Dukterų draugijai, Daughters of Lithuania, Inc. c/o Irena Grigaitis 1413 128 St., Lemont, IL 60439.

Nuoširdžiai kviečiame gimines, draugus ir pažįstamus dalyvauti šiose laidotuvėse.

Nuliūdę artimieji

Laidot. direkt. Brady-Gill FH. Tel. 708-636-2600

A † A

SOFIJA RADĖNAITĖ

VAIČIKONIENĖ

PRANCKEVIČIENĖ

Mirė 2011 m. kovo 14 d., po sunkios ligos, sulaukusi gražaus 83 metų amžiaus.

Gimė Lietuvoje, Bagdonuose, Kėdainių apskrityje. Gyveno Marquette Park apylinkėje, Chicago, IL, vėliau Treasure Island, Floridoje.

Nuliūdę liko: sūnus Jonas Vaičikonis su drauge Daina; sūnus Pranas E. Pranckevičius su žmona Žibute; dukra Irena Barauskienė su vyru Andrium; anūkai Jonas Vaičikonis, Juozas Pranckevičius, Emilija Pranckevičiūtė, Alena Pranckevičiūtė, Aleksas Barauskas, Lidija Barauskaitė; sesuo Irena Beinarauskienė; brolienė Vėra Radėnienė bei kiti giminės ir artimieji Amerikoje ir Lietuvoje.

A. a. Sofija buvo žmona a. a. Prano Pranckevičiaus.

Velionė bus pašarvota penktadienį, kovo 18 d. nuo 4 val. p. iki 8 val. vak. Petkus Lemont laidojimo namuose, 12401 S. Archer Ave. (arti Derby Rd.), Lemont.

Laidotuvės įvyks šeštadienį, kovo 19 d. 9:30 val. r. iš Petkus Lemont laidojimo namų a. a. Sofija bus palydėta į Pal. Jurgio Matulaičio misijos bažnyčią, kurioje 10 val. ryto buvo aukojamos šv. Mišios. Po šv. Mišių a. a. Sofija bus palaidota Šv. Kazimiero lietuvių kapinėse.

Kviečiame visus draugus, artimuosius ir pažįstamus dalyvauti laidotuvėse.

Liūdinti šeima

Laidot. direkt. Donald M. Petkus, tel. 800-994-7600 arba www.petkusfuneralhomes.com

SIŪLO DARBĄ	PARDUODA
High Quality Seamstress wanted. \$15/hour to Start. Chicago residents only. Please call 847-924-8808.	PARDUODAMA 2,26 ha miško Lazdijų raj., Kapčiamiesčio seniūnija, Kareivonių kaime prie ežero Niedus. Kelias asfaltuotas, yra elektra. Kaina sutartinė. Tel. 370-37-392179

ČIKAGOJE IR APYLINKĖSE

■ **Ateitininkų namų valdyba kviečia** narius, rėmėjus ir draugus į metinį Ateitininkų namų narių susirinkimą, kuris vyks sekmadienį, kovo 27 d., 12:30 val. p. p. Ateitininkų namuose (1380 Castlewood Dr., Lemont, IL). Tą patį sekmadienį 9 val. r. Palaimintojo Jurgio Matulaičio misijoje bus aukojamos šv. Mišios už gyvus ir mirusius Ateitininkų namų narius ir rėmėjus.

■ **JAV LB Lemont apylinkės valdyba** kviečia į metinį-ataskaitinį susirinkimą, š. m. kovo 27 d. 12:30 val. p. p., kuris vyks PLC didžiojoje salėje (14911 127th St., Lemont, IL 60439). Darbotvarkėje: JAV LB Lemont apylinkės valdybos veiklos metinė ataskaita, finansinių rezultatų aptarimas, Revizijos komisijos ataskaita, naujų narių rinkimai į valdybą. Kviečiame tapti valdybos nariais.

■ **Korp! Giedra maloniai kviečia į poeto** Vytauto Mačernio 90 m. gimimo metinių minėjimą Pasaulio lietuvių centre (14911 127th St., Lemont, IL) balandžio 17 d. 12:30 val. p. p. Programoje: poeto gyvenimo ir kūrybos vinjetė ir poezija. Režisierė, aktorė – Giedrė Gillespie, aktoriai Vida Gilvydienė, Linas Umbrasas. Dainuos solistė Dalia Lieutvnickienė. Fausto Strolios kūrinio „Paukščiai“ premjera. Fleita gros Marija Čyvaitė ir Daina Polikaitytė. Vaišinsime kava, užkandžiais ir skaniais pyragais!

■ **Rašytojos Alės Rūtos pagerbimo** šventės programa: poetės Eglės Juodvalkės paskaita apie rašytojos kūrybą; profesoriaus, dramaturgo, režisieriaus Kęstučio Nako, Alės Rūtos brolio sūnaus, sukurtas filmas ir prisiminimai apie tetą. Programai vadovaus aktorė Audrė Budrytė-Nakienė. Literatūrinę popietę balandžio 17 d., sekmadienį, 1 val. p. p. Čiurlionio galerijoje, Jaunimo centre (5620 S. Claremont Ave., Chicago, IL 60636) rengia ir visus gausiai dalyvauti kviečia Lietuvių rašytojų draugija.

IŠ ARTI IR TOLI...

■ **Kovo 27 d., sekmadienį, 9 val. r.,** vyskupas Robert Hennessey pašventins

Šv. Petro lietuvių bažnyčią Bostone (75 Flaherty Way, S. Boston, MA 02127). Bažnyčią lietuvių statyta ir pašventinta daugiau nei prieš 100 metų, šiuo metu yra iš pagrindų atremontuota ir bus vėl pašventinta. Šv. Mišias atnašaus vyskupas R. Hennessey. Giedos „Jaunųjų širdžių“ ansamblis ir parapijos choras. Po Mišių – vaišės. Prašoma atkreipti dėmesį į renginio pradžią – ne 10:30 val. r. (kaip įprasta), o 9 val. r. Daugiau informacijos galima gauti klebonijos raštinėje tel. 617-268-0353.

■ **Marijos Nekalto Prasidėjimo seserys** (600 Liberty Hwy, Putnam CT 06260) balandžio 8–10 dienomis kviečia dalyvauti rekolekcijose, kurias ves pranciškonas kun. Raimundas Bukauskas, OFM. Penktadienį, balandžio 8 d. – Palaiminimas 7:30 val. v., po jo – konferencija. Šeštadienį 8:30 val. r. – registracija, 9:30 val. r. – konferencija. Rekolekcijos baigsis sekmadienį, balandžio 10 d. Auka vienai dienai – 60 dol., savaitgaliui – 120 dol. Nakvynė – 40 dol. Apie dalyvavimą prašoma pranešti iki balandžio 1 d. tel. 860-928-7955 arba el. paštu sesigne@gmail.com.

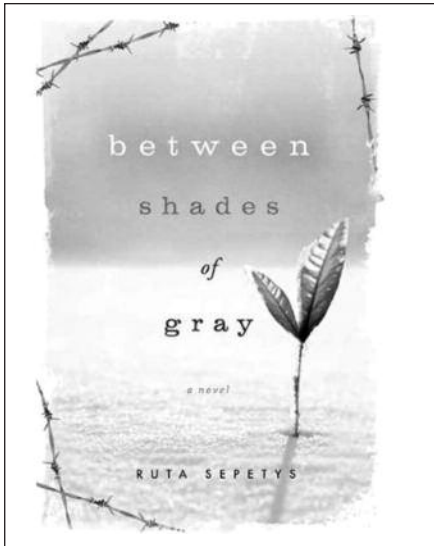
■ **Šv. Kazimiero parapijos salėje, Cleveland** balandžio 9 d. 7 val. v. vyks jubiliejinis koncertas, skirtas ateitininkijos veiklos ir žurnalo „Ateitis“ 100-mečiui paminėti. Meninę programą atliks lietuvių meno ansamblis „Dainava“ (meno vadovas Darius Polikaitis). Po koncerto – vaišės ir šokiai jaunimui. Daugiau informacijos suteiks Nijolė Balčiūnienė tel. 440-944-5741 arba el. paštu nbalciunas@att.net. Bilietus užsisakyti galite tel. 440-975-0637 (Regina Šilgalienė) arba el. paštu augisregina@sbcglobal.net.

■ **Balandžio 10 d., sekmadienį, 2 val. p. p.** (po rekolekčių) Matulaičio namų salėje (10 Thurber Rd., Putnam, CT 06260) vyks Vasario 16-osios, Kovo 11-osios ir JAV LB Rytinės Connecticut apylinkės gyvavimo 55 metų sukakties minėjimas, kuriame dalyvaus LR generalinis konsulas New York Valdemaras Sarapinas. Meninę programą atliks Rasa Vitkauskaitė (fortepijonas) ir Vitalijus Lisovskis (saksofonas). Maloniai visus kviečiame dalyvauti.

„Sietuvos“ draugovės sesės
balandžio 8 d. 7 val. v.
rengia
Rūtos Šepetytės
knygos
„Between Shades of Gray“
sutiktuves

Lietuvių dailės muziejuje,
Pasaulio lietuvių centre
(14911 E. 127th St., Lemont, IL 60439).
Sutiktuvėse dalyvaus autorė
R. Šepetytė.

Tel. pasiteiravimui: 708-567-9611.

Jaunimo centro tarybos pirmininkas, remdamasis Jaunimo centro inkorporavimo reikalavimais – kartą metuose sukviesti šio centro narių, rėmėjų ir aukotojų suvažiavimą – praneša, kad **2011 m. suvažiavimas vyks balandžio 10 d., sekmadienį, 12 val. p. p.** Čiurlionio galerijoje, Jaunimo centre (5620 S. Claremont Ave., Chicago, IL 60636). Kviečiame kuo gausiau dalyvauti ir pareikšti savo nuomonę apie šio lietuvių centro išlaikymą. Jūsų talkos ir patarimų dėka galėsime daug nuveikti.

Pavasarinė mugė vėl atkeliauja į Jaunimo centrą

(5620 S. Claremont Ave., Chicago, IL 60636)
balandžio 2–3 dienomis
nuo 10 val. r. iki 3 val. p. p.

Visus, norinčius dalyvauti mugėje, kviečiame registruotis iš anksto tel. 773-778-7500 (Reda). Vieno stalo kaina vienai dienai – 25 dol., dviem dienoms – 40 dol. Norintiems užsisakyti 2 stalus taip pat siūloma nuolaida.

Anelė Pocienė Jaunimo centro mugėje
2008 m. **Jono Kuprio nuotr.**

SKELBIMAI

Advokatas Jonas Gibaitis

30 metų darbo patirtis
6247 S. Kedzie Avenue
Chicago, IL 60629
Tel. 773-776-8700
Toll free 24 hr. 888-776-6742
Darbo val. nuo 8:30 v.r. iki 5 v.p.p.
Šeštad. 8:30 v.r. iki 12:30 v.p.p.
www.johngibaitis.com
gibaitis@aol.com

Advokatas GINTARAS P. ČEPĖNAS

6436 S. Pulaski Rd.,
Chicago, IL 60629
Tel. 773-582-4500
Valandos susitarus

Advokatas VYTENIS LIETUVNINKAS

4536 W. 63 Street
Chicago, IL 60629
(Skersai gatvės nuo „Draugo“)

Tel. 773-284-0100

Namams pirkti paskolas
duodamos mažais mėnesiniais
įmokėjimais ir prieinamais nušimčiais.
Kreipkitės į

Mutual Federal Bank,
2212 West Cermak Road.
Tel. (773) 847-7747

Kaziuko mugė Vilniuje

Šiais metais kovo 4–6 Vilniuje vykusio Kaziuko mugė buvo skirta Aukštaitijos etnografiniam paveldui. Visa Rotušės aikštė buvo atiduota aukštaitiams. Čia ir kulinarinis paveldas, ir tautodailininkų darbai, ir būdingiausių aukštaitijos amatų pristatymas. Net Užgavėnės šiemet buvo rengiamos Aukštaitijos papročių pagrindu. Aukštaitijos regioną Kaziuko mugėje pristatė 98 kolektyvai ir apie 1,500 dalyvių, įvyko aštuonios parodos, kurias suruošė 106 dailininkai. Mugėje apsilankė ir čikagietė Ramunė Kubiliūtė. Ji ir atsiuntė redakcijai keletą jamžintų akimirkų iš Kaziuko mugės.

Ramunės Kubiliūtės nuotraukos